

Народная Воля

Да ўвагі!

Хто хоча
набываць газету
ў офісе рэдакцыі —
чакаем!

ПАДЛІЧЫЛІ...

Сярэдні заробак — у эквіваленце крыху больш за 380 долараў

Згодна са свежымі весткамі Белстата, сярэдні заробак у Беларусі за жнівень 2016 года склаў 750 рублёў 30 капеек, альбо 382,7 долара на курсе на 1 верасня.

У рублях гэта толькі 96,1% ад сярэдняга заробку ў жніўні 2015 года (у доларах — 95,8%). Сярэдні заробак за першыя 8 месяцаў 2016 года склаў 711 рублёў 40 капеек — 95,9% ад такога самага перыяду летась.

Найбольшы сярэдні заробак за жнівень 2016 года — 1022 рублі 80 капеек — у Мінску. Ён унаў не так моцна, толькі на 1,7% да жніўня 2015 года. Найменшы — 645,3 рубля — у Магілёўскай вобласці. А самае значнае падзенне — на 7,2% (да 650,6 рубля) — у Гродзенскай вобласці.

Найвышэйшы сярэдні заробак традыцыйна ў ГТ: 3304 рублі за жнівень, 3523,5 рубля

за студзень—жнівень. Ён нават вырас на 14,2% у параўнанні з восьмым месяцам 2015 года. Найменей атрымліваюць работнікі галіны культуры — бібліятэк, архіваў, музеяў. У іх за жнівень было 418,7 рубля, што складала 95,3% да леташняга жніўня. Крыху больш атрымалі тыя, хто займаецца доглядам у спецыялізаваных установах ці аказвае сацыяльныя паслугі: 423,8 рубля, што складала 93,8% да жніўня мінулага года.

Самае значнае падзенне заробкаў — у сельскай гаспадарцы: мінус 11,8% да леташняга жніўня. Тым, хто працуе з раслінамі, пашчасціла меней, чым тым, хто працуе з жывёламі. За жывёлагадоўлю ў жніўні 2016 года давалі на 10,3% меней, чым у жніўні 2015 года (533 рублі), за расліны — аж на 13,5% меней (618,7 рубля).

КОНКУРС

Ганна і карона Палесся

У Лельчыцах адбыўся конкурс «Прыгажуня Палесся-2016». Титул найпрыгажэйшай дзяўчыны Палескага рэгіёна атрымала Ганна Мяшкова з Петрыкава. Дзяўчына з'яўляецца першакурсніцай Вроцлаўскага тэхнічнага ўніверсітэта.

За карону змагаліся 14 канкурсантак з Хойніку, Нароўлі, Мазыра і Лельчыцаў. Яны дэманстравалі мастацтва дэфіле ў нацыянальных строях, вясельных сукенках, эксклюзіўных дызайнерскіх уборах і ў футуры аичинных вытворцаў.

Кірыл БУБНАЎ.

АФИЦЫЙНА

Макей сустраўся з амерыканскім дыпламатам

Міністр замежных спраў Беларусі правёў сустрэчу з Часовым Павераным у Справах ЗША Робертам Райлі.

Паводле інфармацыі прэс-службы МЗС, сустрэча адбылася ўчора, 26 верасня, у Мінску з нагоды пачатку дыпламатычнай дзейнасці Райлі ў Беларусі. Паведамляецца, што бакі

абмеркавалі стан беларуска-амерыканскіх адносін і перспектывы іх развіцця.

Роберт Райлі прыбыў у беларускую сталіцу 22 жніўня і змяніў на пасадзе кіраўніка амерыканскай дыпмісіі Скота Роланда. Да прызначэння ў Мінск ён выконваў абавязкі намесніка амбасадара ЗША ў Венгрыі.

ОСТРАЯ ТЕМА

Михаил ЧИГИРЬ, экс-премьер:

— Не надо что-то изобретать. Нужно взять опыт других стран и делать то, что делали они. Я предлагал еще на первом Всебелорусском собрании попытаться реформировать сельское хозяйство. Мы же его добиваем, оно держится на глиняных ногах. Там остаются еще герои,

которые работают за мизерные зарплаты. Их не станет, что дальше будет? Есть мировой опыт развития экономики. Надо переходить на частную собственность на землю.

(Из интервью 20 сентября 2016 г. Радио Свобода.)

ПРИГЛАШАЕМ К ДИСКУССИИ

Частная собственность на землю: вопрос созрел?

На страницах «Народной Воли» этот архиважный вопрос ставится не впервые. Неслучайно мы не оставили незамеченным и высказывание такого известного в стране экономиста, как бывший председатель правительства Михаил Николаевич Чигирь.

Действительно, земле, как и всему сельскому

хозяйству, нужен хозяин. Не временщик, не поденщик, а собственник. Как реформировать аграрный сектор? Как «ничейное», коллективное без потрясений превратить в частное со всей личной ответственностью не только перед собой, но и перед государством? И вообще, эти и другие острейшие вопросы, связанные с зем-

лей, нужно рассматривать отдельно или в комплексе с другими экономическими проблемами?

«Народная Воля» рассматривает на активное участие в заинтересованном разговоре всех, кого волнует судьба села, а это значит, судьба всей страны. Пишите, звоните, заходите...

Редакция газеты «Народная Воля».

РЭГІЁН

У Віцебску перанясуць помнік Уладзіміру Караткевічу

Помнік Караткевічу зараз знаходзіцца на перакрываўанні вуліц Суворава і Чахава. У сувязі з будаўніцтвам у горадзе Сафійскага сабора Віцебск чакаюць тэрытарыяльныя змены. Так, парк Партызанскай славы будзе зрэзаны ўздоўж, каб з'явілася вуліца Гагарына з Чахава і вывесці да запланаванага Паўночнага моста праз Дзвіну абводную дарогу.

— Такое адчуванне, што віцебскія ўлады — гэта сапраўдныя ворагі наро-

да, — напісала на старонцы ў «Фэйсбуку» каардынатар аргкамітэта па стварэнні партыі «Беларуская хрысціянская дэмакратыя» ў Віцебску Таццяна Севярынец.

На пытанне мясцовых жыхароў, куды будзе перанесены помнік беларускаму пісьменніку, намеснік галоўнага архітэктара Віцебска Леанід Багданаў адказаў: «Ну, недзе паставім».

Жыхары горада ўжо сабралі больш за 5000 подпісаў у абарону слаўтаўскай.

Раман ВАСЮКОВІЧ.

СЛЫШАЛИ?

В Беларусь без визы

По словам заместителя министра спорта и туризма Михаила Портного, документ о безвизовом въезде в Беларусь для граждан стран, безопасных в миграционном плане, может вступить в силу уже в этом году.

Портной считает, что две основные причины, по которым в Беларусь не попадают большие деньги от туризма, это визы и отсутствие инфраструктуры. Документ, отменяющий визы, должен решить

первую проблему.

Как сообщалось, летом Минспорта, МИД и Минэкономики инициировали введение безвизового режима до пяти дней пребывания для иностранных граждан, прибывающих в Беларусь через национальный аэропорт Минск. В списке 80 стран.

На сегодня в Беларуси отменены визы для туристов, посещающих Беловежскую пушчу, Августовский канал. Безвизовый режим работает для граждан Израиля, Катар, ОАЭ и Китая.

РАЗБОР ПОЛЕТОВ

Сёння — апошні дзень, калі яшчэ можна падпісацца на «Народную Волю», з тым каб атрымліваць яе з 1 кастрычніка.

Отменить досрочное голосование и установить камеры!

О том, что в Беларуси давно назрела необходимость изменить избирательное законодательство, в последние годы не высказывался только ленивый. Кампания «Говори правду!» проанализировала итоги минувших парламентских выборов и передала свои соображения по совершенствованию Избирательного кодекса в Центризбирком.

ВОТ ЧТО КОНКРЕТНО ПРЕДЛАГАЕТСЯ:

- 1.Прописать в Избирательном кодексе процедуру открытого и гласного подсчета голосов, при которой каждый член участковой избирательной комиссии и каждый наблюдатель последовательно вычит содержание каждого подсчитываемого бюллетеня.
- 2.Предоставить право каждому зарегистрированному кандидату направлять своего представителя в состав избирательных комиссий с правом решающего голоса.
- 3.Исключить формирование избирательных комиссий за счет людей, работающих в одном трудовом коллективе или связанных между собой отношениями «начальник-подчиненный».
- 4.Отменить досрочное голосование.
- 5.Разрешить на парламентских выборах формирование избирательного фонда кандидата в депутаты с момента регистрации инициативной группы.
- 6.Разрешить проведение пикетов и встреч с избира-

телями с момента объявления выборов. Такие пикеты и встречи должны регулироваться Избирательным кодексом, а не законодательством о массовых мероприятиях.

7.Разрешить знакомство избирателей с программами потенциальных кандидатов уже на этапе сбора подписей. Разрешить на этом этапе изготовление печатной продукции и определить места для ее размещения.

8.Разделить документы, предоставляемые потенциальным кандидатом для регистрации, на основные и сопровождающие. Основные — это подписи избирателей или протокол выдвижения. Декларация о доходах, другие документы — сопровождающие. Ошибки в них не могут вести к отказу в регистрации, а просто должны устраняться в ходе проверки.

9.Предоставить возможность кандидату самому определять, что и как о нем должно быть написано в официальной листовке, пусть даже в рамках заданного формата.

10.Не указывать в официальной биографии кандидата

о факте судимости, если она снята.

11.Увеличить количество доверенных лиц кандидатов в президенты до 50, а кандидатов в депутаты парламента — до 30.

12.Усовершенствовать механизм голосования по месту нахождения избирателя. Прописать следующие возможности: 1) по личному заявлению избирателя; 2) в отдаленных от помещений участков для голосования населенных пунктах предусмотреть выезд комиссии с переносными ящиками и кабинками для тайного голосования заранее оборудованным почасовым и поминутным графиком объезда таких населенных пунктов.

13.Лишить председателя участковой избирательной комиссии права самостоятельно удалять наблюдателя с участка. Решение о лишении наблюдателя аккредитации должно приниматься только на заседании участковой избирательной комиссии.

14.Установить на участках для голосования камеры фиксации явки избирателей.

НАВІНКА!

«Вітайт» — у Берліне

“Вітайт”... Што і казаць, прыгожую назву займеў першы электробус, які ў гэтыя дні мінскі завод “Белкамунмаш” дэманструе ў Берліне на міжнароднай транспартнай выставе. Ён названы ў гонар нашага легендарнага князя Вітаўта.

Паглядзіце на здымак: электробус мае сучасны дызайн, можна сказаць, футурыстычны. Панарамны агляд як для вадзіцеля, так і для пасажыраў. Салон можа змясціць каля 150 чалавек. Калі электробусы з’явіцца на маршрутах сталіцы Беларусі? Першыя 18 машын — бліжэй да лета 2017 года. Вялікі поспех напатае калектыў завода “Белкамунмаш”, калі ён паставіць на паточную вытворчасць электробусы раней, чым гэта зробіць у іншых кропках СНД.

У рух машыну прыводзіць магутная электрычная батарэя. На яе падзарадку неабходна ўсяго 6 хвілін. Прыбыў вадзіцель на канцавы пункт маршруту, пакуль адзначаецца ў дыспетчарскай — электробус зноў гатовы ў дарогу. Асабліва рады такому аўтаномнаму і экалагічна чыстаму гарадскому транспарту “зялёныя” — праблема забруджвання паветра ў

мегаполісах стаіць надзвычай востра.

Заўважым, у планах белкамунмашаўцаў выпуск тралейбусаў, якія могуць праезджаць 10–15 кіламетраў на акумулятарах. Гэта на той выпадак, калі ў кантактаў сетцы знікне электрычнае напружанне.

Адным словам, не спяць у шапку мінскія машынабудаўнікі.

Вольга КАТУЖАНЦАВА.

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Борис ЖЕЛИБА, профессор,
доктор экономических наук

Нефтегазовый узел

Очередной газовый торг с Россией за снижение цены правительство Беларуси ведет практически с января. А все дело в кратном снижении мировых цен на нефть и газ за последние два года.

Беларусь перестали устраивать газпромовские цены. И в этом есть свой резон. Еще не так давно страны ЕС платили «Газпрому» долларов на 200 больше. А теперь эта разница растаяла до 30–40 долларов. За два года российский энергетический бонус сошел на нет. В этом году «Газпром» рассмотрел цены для немецкого покупателя компании Uniper, французской Engie. Требуют снижения цены польская PGNiG и турецкая Botas. Сначала белорусская сторона пыталась скромно выторговать скидку примерно в 10 долларов с цены 132 доллара за тыс. куб. метров. Позже самовольно стала платить за газ 73 доллара за тыс. куб. – по тарифу ближайшей Смоленской области. Накопился долг не менее 300 млн долларов. Россия, естественно, не согласилась. И требует при любом исходе переговоров долг погасить.

Если она даст слабину в этом вопросе, по белорусскому образцу могут поступить другие покупатели газа из СНГ.

В отместку за непогашение долга россияне в 3-м квартале сократили поставки нефти с 5,3 млн тонн до 3,5 миллион.

В 4-м грозится урезать поставки до 3 млн тонн. Только в июле нефтяные поставки обвалились на 37,6%. В итоге за 3-й квартал белорусский бюджет от сокращения пошлин на нефтепродукты потеряет порядка 200 млн долларов.

В этом году из-за неблагоприятной нефтяной конъюнктуры наш бюджет уже понес большие потери. К примеру, при годовом плане поступлений от пошлин 1 млрд долларов в 1-м квартале получено всего 125 миллионов. Россияне знали, куда нанести удар. Потери от недополученной валюты из-за сокращения поставок нефтепродуктов на экспорт явно превышают выигрыш от недоплат за газ в размере накопившихся 300 млн долларов. Учитывая аховую ситуацию в белорусской экономике, российская сторона, как сообщалось в СМИ, уже готова была пойти навстречу союзнику. Якобы стороны согласовали вместо долларовой рублевую формулу ценообразования на газ со снижением для Беларуси входной цены до 100 долларов в эквиваленте. Однако российский вице-премьер Дворкович дезавуировал эти утверждения, заявив, что переговоры продолжаются. Между тем за август газовый долг Беларуси возрос миллионов на 50 в долларовом эквиваленте, а белорусский ВВП потерял еще больше. В результате ВВП по итогам января–августа ужался уже на 3%, тогда как за полугодие падение было 2,5%. Как же тогда выйти на траекторию роста, о чем не так давно boldly заявлял белорусский премьер?

Главный переговорщик от белорусской стороны вице-премьер Семашко обнаддежил, что договоренности по нефтегазовым

вопросам вот-вот будут достигнуты, что рассматриваются три варианта решения проблем и т.д. Но вопрос странным образом не решается. Поскольку это не первый торговый конфликт в рамках Союзного государства, как говорится, коню понятно, что снова нужно искать его политическую подоплеку. Дворкович просто выполняет распоряжения Кремля. Конфликт и вышел на политический уровень. Встретившись в Минске с госсекретарем Союзного государства Рапотов, руководитель Беларуси вполне себе раздраженно высказался о наболевшем. «Мы это воспринимаем как давление на Беларусь, но давления я не потеряю, и белорусы тоже», – заявил Лукашенко. А в развитие очень прозрачно намекнул, что Беларусь может рассмотреть уровень своего участия в Союзном государстве и Евразийском экономическом союзе.

Понятно, что Москва в очередной раз решила наказать строптивого союзника не только за то, что он в одностороннем порядке снизил оплату газа, но и за чересчур самостоятельную политику Беларуси в отношении Украины (визит министра иностранных дел Макея в Украину на 25-летие украинской независимости) и в отношении Запада. Можно припомнить и несовместимость белорусского руководства в отношении продажи некоторых белорусских предприятий типа МЗКТ, и кое-что иное.

Сейчас аналитики гадают, чем закончится конфликт? А тем, чем они заканчивались и ранее. Общим сторонам невыгодно доводить дело до точки кипения. Ясно, что недопоставки нефти на белорусские НПЗ под корень подрубят и так еле живую нашу экономику. Скорее всего, Россия снизит цену на газ до желаемых нами 100 долларов, хотя это принесет потери «Газпрому» порядка 500 млн долларов.

Но вот газовый должок, видимо, придется погасить. Возможно, Путин согласится на расщепку. Рассчитаться в один момент белорусское правительство уже не в силах. Придется задействовать золотовалютные резервы. Но правительство ожидает спасительный третий транш кредита в 300 млн долларов от того же Евразийского банка с российскими деньгами. Кредитные транши банка обусловлены обязательствами Нацбанка по росту этих резервов. Не случайно, чтобы достигнуть их величины в 4,7 млрд долларов, Министерство финансов и Нацбанк усиленно занимали и занимают валюту на внутреннем рынке у банков и населения, наперегонки интенсивно тиражируя и размещая свои валютные облигации. Так, на 1 января 2017 года величина золотовалютных резервов должна быть не менее 4,9 млрд «зеленых», на 1 июня – не менее 5,2 млрд, и на 1 января 2018 года – не менее 5,4 млрд долларов. Вот и получается: не отдашь 300 млн газового долга – не получишь 300 млн кредитного транша, а значит, не рассчитаешься по госдолгу за текущий 2016 год. Замкнутый круг.

ЗА ПРАХАДНОЙ

На «Нафтоне» заморозили рост заробкаў

Складанасці на наваполацкім прадпрыемстве ўзніклі з-за скарачэння паставак нафты з Расіі.

Таксама фінансавыя цяжкасці звязаны з сусветным падзеннем коштаў на нафту. На прадпрыемстве цяпер ідзе працэс мадэрнізацыі, але з-за сітуацыі, якая склалася, тэрміны задачы некаторых праектаў будуць перанесены.

Паменилася перапрацоўка, адпаведна зменшыўся і прыбы-

так, – адзначае старшыня Беларускага Незалежнага прафсаюза на ААТ «Нафтан» Генадзь Варона. – Тым часам на заводзе працягваецца рэканструкцыя. Так што праблемы ёсць. Рост заробкаў замарожаны: цэны растуць, а заробак застаецца на ранейшым узроўні. У некаторых цэхах ёсць нават невялікае падзенне.

Паводле слоў работнікаў прадпрыемства, сярэдняя зарплата на заводзе складае каля 600–700 рублёў.

Раман БАСЮКОВІЧ.

ЧУЛІ?

Магчыма карэктыві графіка будаўніцтва Беларускай АЭС

«Гэтыя пытанні цяпер з генпадрадчыкам прапрацоўваюцца», – заявіў учора намеснік міністра энергетыкі Міхаіл Міхадзюк на 60-й сесіі Генеральнай канферэнцыі МАГАТЭ ў Вене.

Як вядома, пасля няштатнай сітуацыі на пляцоўцы БелАЭС, якая адбылася 10 ліпеня, калі корпус рэактара праслізнуў па стропях і павіс дыганальна, дакрануўшыся да зямлі,

Беларусь прыняла рашэнне змяніць гэты корпус рэактара. «Росатом» у сваю чаргу заявіў, што гатовы змяніць яго.

Беларуская АЭС будзе складацца з двух энергаблокаў магутнасцю 1200 МВт кожны. Пуск першага энергаблока запланаваны на 2018 год, другога – на 2020 год. Генпадрадчыкам будаўніцтва АЭС з'яўляецца «Атомстройэкспорт» – структура «Росатома».

МЕДСПРАВКА

Новым томографом обзавелась 10-я больница Минска

Кабинет МРТ открылся торжественно – с перерезанием красной ленточки, аплодисментами, присутствием высоких гостей. В мероприятии участвовали председатель комитета по здравоохранению Мингорисполкома Игорь Юркевич, глава администрации Заводского района Александр Дорохович и главный врач больницы Виктор Исачкин. Отмечалось, что аппарат такого класса в столице есть только в РНПЦ «Мать и дитя». Стоит он, к слову, немало – свыше 4262,7 тысячи рублей с учетом деноминации.

Томограф Philips

Ingenia 1.5T имеет в основе сверхпроводящий магнит, на нем можно сделать МРТ головного и спинного мозга, суставов и связочного аппарата, межпозвоночных дисков, паренхиматозных органов брюшной полости, желчевыводящих протоков, забрюшинного пространства, органов малого таза, а также всего тела.

Исследования на новом аппарате будут выполнять не только пациентам 10-й клиники. На платной основе его может сделать любой желающий. Но обязательное условие – направление или хотя бы рекомендация врача. Стоит услуга от 34 до 151 рубля.

Анна ГОНЧАРИК.

ЖАХ!

Бізнесмена застрэлілі каля дома і спалілі ў ягоным аўтамабілі

На выезде з Беразіно Мінскай вобласці ранічай знайшлі спалены аўтамабіль з трупам на месцы кіроўцы. На месцы трагедыі, якая адбылася ў 7.00, да гэтага часу працуюць эксперты, следчыя, міліцыя і МНС.

«Мясцовы бізнесмен выехаў з дома, у яго ёсць дом на ўсходзе ля лесу. Яго там непадалёк тармазнулі, застрэлілі, машыну падпалілі. Міма ехаў мясцовы пажарны на работу, бачыць, стаіць машына, з яе дым ідзе. Адцінуў дзверы, пачаў у цэла, насправаў яго дастаць, на ім з лесу страляць пачалі, каб адагнаць ад машыны. Ён у машыну, па замах – і ў міліцыю», – паведаміў TUT.BY мясцовы жыхар Баўзім.

Паводле слоў яшчэ аднаго мясцовага, прыяцеля Ваўзіма, увагу выратавальніка, які праязджаў міма, прыцягнуў дым з-пад капота Audi Q5. Каля аўтамабіля мужчына

ўбачыў «чалавека з падпаленай анухай, які кінуў яе на капот і ўцёк у лес».

Падобна на тое, яго напалохаў выратавальнік, у якога сапраўды сталі страляць з лесу, кажуць крыніцы. Але ён, паводле слоў мясцовых жыхароў, мужчыну ў аўтамабілі ўжо нічым бы не дапамог, нават калі б паспеў дастаць, – у салоне аўто быў труп з агнястрэльнымі раненнямі.

Мясцовыя жыхары кажуць, што загінуты ведае ўвесь горад: мужчына быў вельмі замойным прадпрымальнікам. У Беразіно ўсе трымаюцца версіі заказнага забойства.

Афіцыйныя каментарыяў учора было пакуль няма.

– У 7.09 нам паведамілі, што на выезде з Беразіно

на трасе Барысаў–Беразіно–Бабруйск гарыць адкрытым полымем аўтамабіль. Супрацоўнікі РАУС разам з калегамі з іншых ведамстваў знайшлі ў салоне труп мужчыны. Яго асоба пакуль не ўстаноўлена, – цытуе news.tut.by прэс-сакратара УУС Мінابلыканка Яўгена Сачака.

Выратавальнікам пра дарэнне паведамілі на хвілінку раней: «Паірабодзілі МНС

выехалі на месца і аператывна патушылі аўтамабіль, які гарэў адкрытым полымем. У салоне быў знойдзены труп мужчыны», – паведаміў прэс-сакратар МНС Віталь Навіцкі.

– На месцы здарэння працуе следча-аператывная група. Усталяваюцца абставіны смерці мужчыны, труп якога быў знойдзены ў салоне згарэлага аўтамабіля, – паведаміла афіцыйны прадстаўнік УСК па рэгіёне Таццяна Беланог.

КАЛІ ВЯРТАЎСЯ НУМАР...

У Сяргея Мяцельскага засталася двое дзяцей

Як стала вядома «Народнай Воля», імя загінутага бізнесмена – Сяргей Мяцельскі. Ён быў жанаты, у яго засталася двое маленькіх дзяцей.

Аўтамабіль узарвалі недалёка ад катэджа, дзе ён жыў. Сяргей Мяцельскі нарадзіўся ў Беразіно.

Паліна ПЛАТОНАВА.

ПРОЕКТ

Деревня гипермаркетов откроется не скоро

У пересечения улицы Казинца и Минской кольцевой дороги давно ведется масштабная стройка. Как выяснила «Народная Воля», там возводят «Деревню гипермаркетов».

На шите у вьезда на строительство указана лишь дата начала работ. О том, когда стройка финиширует, – ни одного слова.

В апреле 2010 года главный архитектор проекта Виктор Крамаренко заявил в эфире БТ: «Через три года в столичном микрорайоне «Курасовщина» появится «Деревня гипермаркетов». Это будут гигантские торговые помещения. А вокруг гипермаркетов разместится небольшой город с кофейнями, ресторанами, маленькими магазинами. По задумке архитекторов, эта зона пешеходная. Автомобили водители будут оставлять на большой стоянке и пешком направ-

ляться за впечатлениями и покупками».

О том, что «Деревня гипермаркетов» распахнет свои двери в 2013-м, сообщали и в «Белсвиссбанке». Но пошел уже седьмой год, а до финиша амбициозного проекта еще очень далеко.

Когда же наконец построят огромный торговый объект?

Как сообщил источник, участвовавший и продолжающий участвовать в «проводке» стройки, первоначальной причиной, затормозившей возведение объекта у МКАД несколько лет назад, стало изменение в законодательстве, инициированное Нацбанком. В результате внесенных в банковский кодекс нововве-

дений «Белсвиссбанк» был вынужден выйти из инвестдоговора и передать «Деревню гипермаркетов» организации «Белсвиссинвест».

Формально эта структура не принадлежит банку, но швейцарский учредитель обеих организаций – один и тот же. На аффилированность прозрачно намекают и название, а также адрес, по которому расположен офис организации – она располагается в том же здании, что и банк: на проспекте Победителей, 23, корпус 4.

«Стройка заморожена в октябре прошлого года. Когда начнутся работы – сказать сложно. Вопрос уперся в выделение допущатка. Пока облисполком не торонится, занимаюсь этим вопросом второй год», – поведал «Народной Воле» источник, пожелавший остаться неназванным.

О том, что у «Белсвиссинвеста», который и возводит «Деревню гипермаркетов», большие проблемы, подтвердили и в торговом доме «Инструменткомплект». Как рассказал юрист этой минской фирмы, она судилась с «инвестиционной

компанией» с октября 2015-го, и только в мае этого года «Белсвиссинвест» перевел на счет Торгового дома, поставившего ей строительные инструменты, 10 миллионов. Не долларов, а белорусских рублей...

По словам экспертов, вполне вероятно, что второй (а возможно, и основной) причиной заморозки строительства стал экономический кризис. Из-за того, что активность арендаторов коммерческой недвижимости резко упала, швейцарская фирма поняла, что заполнить огромные торговые площади не удастся. В том числе и по причине возведения в последнее время нескольких масштабных торговых центров, либо пущенных в строй, либо готовящихся принять посетителей. ТЦ Leto, MOMO, Green City, «Гулливер», Dana Mall, «Магнит Минска», Galleria Concert – борьба за арендаторов «Деревни гипермаркетов» предостит весьма и весьма серьезная.

К сожалению, в компании-застройщике туман над «Деревней» не развеяли. «Директор в командировке и

будет через месяц», – сказали в «Белсвиссинвесте».

Судя по всему, еще месяц продвижения проекта не будет вовсе. А ведь даже если в ближайшую неделю Минский облисполком выдаст все разрешения и с 1 октября «Белсвиссинвест» приступит к работе над объектом, который на одном из рекламных щитов называется уже «Торговая галерея «Сеница», то открыть свои двери он сможет весьма и весьма не скоро.

«Кроме переоформления бумаг на нового инвестора надо еще согласовать выделение дополнительного земельного участка. Так как объект законсервирован, нужен будет еще проект расконсервации и достройки. На это тоже надо время, и немалое. Пока объект готов процентов на 70. Если в этом году все процедуры в исполкоме будут завершены, то стройка может финишировать во второй половине 2018 года», – внес ясность в судьбу проекта собеседник «Народной Воли».

А пока на стройплощадке гуляет ветер и незлобно лают собаки-охранники...

Олег ШЕПЕЛЮК.

КАДРЫ

Мікалай Корбут – памочнік Аляксандра Лукашэнкі

Гэта пасада была вакантнай больш за год пасля адстаўкі Аляксандра Радзькова ў маі 2015 года.

Праўда, і да гэтага прызначэння Мікалай Корбут працаваў памочнікам Лукашэнкі, толькі па Мінскай вобласці. А яшчэ раней, з 2001-га па 2009 год, – першым намеснікам кіраўніка спраў прэзідэнта, з 2009-га па 2013 год – кіраўніком спраў прэзідэнта Беларусі. У 1994–2001 гадах Мікалай Корбут – узначальваў управленне па абслугоўванні дыпламатычнага корпусу і афіцыйных дэлегацый «Дыспэрсвіс» Кіраўніцтва спраў прэзідэнта.

Дарэчы, брат Мікалая Корбута Аляксандр – намеснік міністра лясной гаспадаркі Рэспублікі Беларусь.

Ганна ГАНЧАРЫК.

За воду придется платить по полной!

Владельцы пустующих и не оборудованных счетчиками квартир с 1 октября будут платить за воду весьма значительные суммы.

По словам замначальника ЦРП «Водосбыт» УП «Минскводоканал» **Лии Перевалушко**, количество израсходованной воды будет определяться, исходя из нормативов потребления, установленных местными исполнительными и распорядительными органами, и условного количества граждан, определенного путем деления общей площади жилого помещения на 20 куб.метров с учетом округления в меньшую сторону до целого числа.

«Плата будет взиматься по тарифам, обеспечивающим полное возмещение экономически обоснованных затрат: 1,1405 рубля за 1 куб.метр в месяц (водоснабжение – 0,6875 рубля, канализация – 0,453 рубля), – приводит конкретные цифры сайт *vtninsk.by*. – Вот примерный расчет начисления для квартиры

КСТАТИ

В Минске сегодня 5260 квартир, в которых никто не зарегистрирован и не установлены счетчики воды.

площадью 72 кв.метра, в которой нет зарегистрированных жильцов и счетчиков. Так, 72 куб.м: 20 куб.м = 3 условно зарегистрированных (с округлением в меньшую сторону до целого числа). Каждый из них потребляет 260 л в сутки, или 7,8 куб.метра в месяц (при условии, что в нем 30 дней). Итого: 3 х 7,8 х 1,1405 рубля = 26,6877 рубля. Такая сумма будет предоставлена в жиrowке. Даже если площадь жилища составляет 79 кв.метра, с округлением получится 3 условных жильца: 80 кв.метров – уже 4».

Полина ПЛАТОНОВА.

ДА ВЕДАМА

Едзеш у аэрапорт? Заплаці!

Уезд на аўто на тэрыторыю Нацыянальнага аэрапорта “Мінск” стаў платным.

Пры першым і другім за суткі наведванні аэрапорта аўтамабіль можа бясплатна знаходзіцца на яго тэрыторыі да 20 хвілін. Пры трэцім і больш візіце кіроўцу аўто давядзецца заплаціць, згодна з

тарифам, з моманту ўезду на тэрыторыю аэравакзала. Бясплатны ліміт пры гэтым прадастаўляцца не будзе.

Калі аўтамабіль падчас першага ці другога

ўезду пратэрмінуе бясплатны ліміт, то кіроўца будзе вымушаны заплаціць. Кожная поўная або няпоўная гадзіна знаходжання на тэрыторыі Нацыянальнага аэрапорта будзе каштаваць 10 рублёў. Аплата робіцца ў аўтаматычных касах або павільёне пункта выезду.

У прэс-службе аэрапорта кажуць, што новыя правілы ўводзяцца для забеспячэння максімальна камфортнага перамяшчэння пасажыраў і аўтамабільнага транспарту на тэрыторыі аэрапорта.

АФІЦЫЙНА

Зліцця МАЗа і КаМАЗа не будзе

Пытанне аб аб’яднанні беларускага МАЗа і расійскага КаМАЗа пакуль нават не абмяркоўваецца.

Пра гэта паведаміў першы намеснік міністра прамысловасці нашай краіны **Генадзь Свідэрскі**.

Паводле яго слоў, нейкіх канкрэтных крокаў па зліцці двух прамысловых гігантаў чакаць не варта.

«Тое, што прапаноўвалася, не адпавядала інтарсам МАЗа, – цытуе *beta.by* чыноўніка. – Планавалася, што агульны рэзідэнт будзе стварацца на

тэрыторыі Расіі, ішла гаворка аб перадачы часткі акцый МАЗа. Але ўмовы не зусім задавальвалі МАЗа».

Першы намеснік міністра нагадаў пра рэалізуемую праграму развіцця завода. Вядзецца пошук інвестараў для выканання шэрагу яе практаў. Перамовы вядуцца з кітайскай Zoomlion, еўрапейскім партнёрамі.

«Вядзем перамовы ў тым ліку і з КаМАЗам, але аб нейкім стратэгічным зліцці зараз гаворка не ідзе», – рэзюмаваў Свідэрскі.

ЭКСПЕРЫМЕНТ

У Іны Скуратавай эксклюзіўныя правы

У Беларусі рэалізуецца пілотны праект Міністэрства адукацыі, сутнасць якога даць школам магчымасць самім распараджацца вылучанымі з бюджэту грашмыма. Фінансаванне ажыццяўляецца з разліку на тое, колькі сродкаў ідзе на навучанне аднаго школьніка ў год.

Сярод школ, якія задзейнічаны ў эксперымencie, СШ №14 горада Салігорска. Яе дырэктар Іна Скуратава падзялілася з журналістамі мясцовых СМІ першымі

высновамі ад удзелу ў пракце. Паводле яе слоў, за няпоўныя 2 гады, што школа ўдзельнічае ў эксперымencie, атрымалася павысіць заробкі настаўнікам, і сёння яны вышэйшыя, чым у іншых школах Салігорска. Установа змагла набыць ноўтбукі, лічбавыя мікраскопы, мультымедычныя практары, электронныя дошкі, кнігі і г.д. Акрамя таго, атрымалася абсталяваць бібліятэку і класы новай падзялілася з журналістамі мясцовых СМІ першымі

Ігар ЗАЛЕСКІ.

АСАБІСТАЕ

Вольга і Павел Севярынцы – пра трагедыю, якая адбылася ў іх сям’і. І як вера ў Бога адгукаецца ў іх сэрцах.

ЯНКА.

Гісторыя аднаго маленькага жыцця

Калідор. Доўгі. Бальнічны. З прыглушаным святлом. Дзесьці каля дванацатай. Надзіва ціха для радзільні. У прыадчыненых палатах цёмна: усе спяць – мамы, дзеткі. Мне не спіцца, я павольна хаджу па калідоры, маюся: ад вахты, уздоўж карцін з немаўлятамі, у канец, назад, і зноў...

Калі праходжу каля адзінага вялікага акна, заўсёды прыпыняюся: у ім шматпавярховы будынак – цэнтр дзіцячай хірургіі. Наш Янка там...

Мне цяжка, але адначасова вельмі спакойна. Я проста фізічна адчуваю – побач са мной ходзіць Гасподзь.

Я вельмі хацела дзяцей. Паша таксама, таму я чакала, што першае дзіцё народзіцца ў нас адразу пасля шлюбу. Я не змяняла працу і не будавала нейкіх новых планаў, бо была ўпэўнена, што доўгі час буду займацца дзеткамі.

Я адказна рыхтавалася – загадзя стала прымаць вітаміны, здала аналізы, наведвала стоматалага. Мы былі здаровыя, і мне здавалася, што няма ніякіх перашкод, каб нараджаць і расціць дзетак. Усё ішло сваёй чарадой.

У нашай здымнай аднапакаёўцы, дзе мы жывём і зараз, вельмі прыгожы від з акна, шмат дрэў і шмат неба, а па вечарах, калі заходзіць сонца, святло ад суседніх дамоў адбіваецца проста ў вокны нашай маленькай кухні. Памятаю, гэта быў чацвёрты месяц пасля шлюбу – Светлы Тыздзень, дрэвы квітнелі. Я мыла посуд, аб чымсьці думала, разважала, малілася. Мне было вельмі ўтульна ад вечаровага святла, усю мяне напаянлі чеплыня і шчасце.

І я зразумела, што я – цяжарная. Гэта цяжка перадаць словамі, у гэта цяжка паверыць нават мне самой, тэрмін быў зусім маленькі, але я адчула, як у сэрцы Хтосьці мне пра гэта сказаў.

Гэты момант адзін з самых шчаслівых у маім жыцці – і нават не з-за першага адчування пад сэрцам жыцця, а ад той прыгажосці, ад той прысутнасці побач са мной Кагосьці бязмежна светлага.

Заўсёды, калі я ўзгадваю тое імгненне, то радасць і надзея агортваюць маю душу. Я ведаю, што гэта ад Госпада.

Канечне, мне як і кожнай жанчине хацелася адчуваць, што маё дзіця ўнікальнае, непаўторнае, самае лепшае. І таму тады я гэта пачуццё, гэта святло ўспрыняла як негата, проста баялася гаварыць, што можа быць інакш. Многія, хто даваўся, казалі: нікога не слухай, усё будзе добра, яны ўсіх так пужаюць. Зараз я разумею, што лепш было б казаць, што ўсякае можа быць – што дзіця можа быць хворас, можа нават памерці. Гэта было б праўдзіва. Адна

наша сяброўка ў гэты час падаравала мне фігурку – далоньку, на якой ляжыць маленькая перліна, і сказала, што гэта рука Бога і што мы з Янкам заўсёды на Ягонай далоні. Гэты просты сімвал падтрымліваў мяне тады і зараз падтрымлівае.

Пасля другога УГД, калі дымтназ пацвердзіўся, мне здалася, што я губляю сувязь з рэальнасцю, губляю розум. Я бегала па кватэры, плакала да знямогі, штосці шпатала і малілася так гарача, як ніколі ў жыцці. Але ніякай палёткі, суцяшэння ці аб-

Павел і Вольга ў цяжкія хвіліны

запросілі апошнімі. Мы ўбачылі маленькага Янку на экране, галоўка, ручкі і ножкі, усё было добра бачна. Доктар суха падаваў нейкія дадзеныя асістэнтцы, якая запісвала іх у маю карту. А пасля, выціраючы апарат, нават не глядзячы нам у вочы, сказаў, што нам трэба перарываць цяжарнасць, бо ёсць паказчыкі, што дзіця будзе мець сіндром, пакуль толькі цяжка сказаць які.

Паша сказаў, што ніякі аборт мы рабіць не будзем, але нас усё роўна адправілі да генетыка і на нейкія абавязковыя ў такіх выпадках працэдур. Усё перамянілася. Здавалася, што гэта звычайная памылка. Я доўга праплакала на прыступках у абдымаках мужа, нічога не разумеючы. Я не хацела гэтага новага свету прымаць.

З гэтага дня і далей я памятаю ўсё вельмі добра, да дробязяў. Я разумела, што так можа быць – у нас можа быць хворасе дзіця, але я не хацела з гэтым мірыцца, не хацела гэта прымаць. Першы час я пераконвала сябе, што ўсё гэта памылка, што дактары проста пераболюшваюць. Сябры ахвотна падтрымлівалі гэту ідэю, хаця насамроч, напэўна, проста баяліся гаварыць, што можа быць інакш. Многія, хто даваўся, казалі: нікога не слухай, усё будзе добра, яны ўсіх так пужаюць. Зараз я разумею, што лепш было б казаць, што ўсякае можа быць – што дзіця можа быць хворас, можа нават памерці. Гэта было б праўдзіва. Адна

наша сяброўка ў гэты час падаравала мне фігурку – далоньку, на якой ляжыць маленькая перліна, і сказала, што гэта рука Бога і што мы з Янкам заўсёды на Ягонай далоні. Гэты просты сімвал падтрымліваў мяне тады і зараз падтрымлівае.

Пасля другога УГД, калі дымтназ пацвердзіўся, мне здалася, што я губляю сувязь з рэальнасцю, губляю розум. Я бегала па кватэры, плакала да знямогі, штосці шпатала і малілася так гарача, як ніколі ў жыцці. Але ніякай палёткі, суцяшэння ці аб-

надзейвання не адчула. Я стала шмат чытаць, шукала падобных гісторыяў. Мне патрэбна было ведаць, што я не адна такая, што хтосьці ўжо праз падобныя цяжасці прайшоў. Ува мне ішло змаганне: даверыцца Богу, але трываць у няведанні ці прызнаць, што ўсё безнадзейна, але здабыць пэўнасць. Гэта быў нялёгкі выбар.

Усё было няпроста. Зараз, азіраючыся на гэтыя месяцы чакання, я бачу шмат светлага – жыццё ішло далей. Мы з мужам ездзілі адпачываць, падарожнічалі, прымалі гасцей. Паша прэзентаваў кнігу па Беларусі, я часам суправджала яго на прэзентацыях, калі не, то мы з Янкам чакалі тату дома, рыхтаваліся, а потым доўга размаўлялі.

Мы шмат маліліся разам, радаваліся разам, калі было сумна, то сумавалі таксама разам. Хадзілі на курсы па падрыхтоўцы да сумесных родаў. Я працягвала займацца валанцёрствам. Ёсць нават здымак, дзе я, ужо добра пузатая, сяджу, размаляваная вавёркай, – дзеці з прытулку падыходзілі да мяне і тыкалі пальчыкамі ў жывот, пытаючыся, ці ён сапраўды альбо там падушка. Радасці было многа, не менш, чым смутку.

Дзесьці глыбока-глыбока я адчувала: усё, што са мной адбываецца, маесэнс.

З іншага боку, было вельмі шкада сябе, усё было незразумела, было таксама крыўдна: чаму так менавіта з намі? Я не магла прычынацца да думкі, што, магчыма, усё жыццё прыйдзецца жыць з непаўнаспраўным. Перажывала за Пашу, як будзе яму. Гэта было змаганне ў майёй душы.

Было няпроста яшчэ і ад таго, што амаль у кожным кабінцеце нам казалі, што трэба рабіць аборт. Аборт, аборт, аборт... І нідзе ні слова пра жыццё. Нам нават дадому званілі і пыталіся, ці не перадумалі мы. Гэта працягвалася ўсю цяжарнасць, нават калі я прыхацала ў радзільню, адно з першых пытанняў было: чаму не рабілі аборт? Я казала, што

аборт – гэта забойства, дактары саромеліся і апускалі вочы, а я ў сэрцы здзіўлялася, як мала людзі ведаюць Бога.

...Янка нарадзіўся на трыццаць чацвёртым тыдні. Я нечакана моцна захварэла. Пашы дома не было, якраз паліўцеў у Чэхію на прэзентацыю. Страху я не адчувала, толькі вельмі хвалявалася. З гэтага дня ўсё памятаецца вельмі востра – пахі, колеры, святло і цені, адчуванні, гукі. Я цэлы дзень дапрацоўвала адзін матэрыял – хацела паспець да Пашавага прыезду. А перад самым сном паставіла допіс пра паход у Дом малюткі і малюнак – маленькая ручка дзіцяці трымаецца за дарослага.

Воды адышлі ноччу. Я ведала пра дыханне. Старалася супакоіцца. У радзільні мне не хапала мужа, хацелася, каб ён быў побач і дапамог мне, хацелася трымаць яго за руку. Памятаю, у палатце было халоднае цёмае акно, я ў яго глядзела і бачыла сябе. Доктары перашэптваліся, вырашылі рабіць кесарава – былі показанні. Мяне паклалі на стол, рукі развалі ў бакі і прывязалі, а жывот закрыві белай палатнінай, каб я нічога не бачыла, але ўсё і так было бачна ў адлюстраванні з круглых лямпаў над сталом.

Калі я залплюшкаваю вочы, то магу ўзгадаць той час па хвілінках: я была адна, усё ішло не так, як я чакала, здзяйснілася самая страшная рэч, але маё ўнутранае адчуванне з таго моманту – яно светлае. Гэта не зразумела мне самой. Я не хачу сказаць, што мне было лёгка, але мацней за ўсе іншыя адчуванні была любоў да сыночка, упэўненасць і спакой. На нейкае імгненне, калі я ляжала з раскінутымі ў бакі рукамі, мне нават здалося, што маё цярпенне зліваецца з цярпеннем Божым.

Янчка не плакаў, ён штосці, як птушаня, праспяваў, і яго бягом забралі. Я нічога не паспела пабачыць, абняць яго, мяне трэсла ад анестэзіі, я магла толькі маліцца.

Паша прыляцеў раніцай. Яго пусцілі да Янкі. Сказалі, што патрэбна аперацыя на жывоціку, на сэрцы. Мяне пасля кесарава перавялі ў рэанімацыю, ад анестэзіі было вельмі халодна, я ляжала, напэўна, пад пяццю коўдрамі, хаця ў палатце было гарача. Праз пару гадзін, калі прайшла анестэзія, сказалі патрошку ўставаць і хадзіць. Было балюча. Яшчэ праз пару гадзін перавялі ў палату. Памятаю, што я нават паспела да ранішняга прагляду ўстаць і прывесці сябе ў парадак. Часу, каб расслабіцца ці шкадаваць сябе, не было. Мне здавалася, што мае выпрабаванні нішто ў параўнанні з тым, што зараз адчувае Янка.

Я ведаю, што Пашу таксама было цяжка, не лягчэй, чым мне, але ён знаходзіў у сабе сілы судзіць мяне: клапаціўся, перадаваў кветкі, па вечарах, калі ішоў да Янкі, запальваў пад вокнамі бенгальскія агеньчыкі, часта заставаўся ў корпусе, дзе быў Янка, на ўсю ноч – проста, каб быць побач. Гэта выпрабаванне з’яднала нас моцна.

Вельмі моцна падтрымлівалі таксама сябры – тэлефанавалі, прыходзілі да радзільні, каб памаліцца за нашага Янку, імгненна даставалі нейкія патрэбныя рэчы, вяралі булёны і кампоты. Яны перажывалі разам з намі.

Мне здаецца, чым бліжэй я была да выпрабаванняў, тым бліжэй да Бога. У некаторыя моманты Гасподзь быў так блізка, што, здавалася, да Яго можна дакрануцца. Я ўзгадваю адчуванне напоўненасці, прысутнасці Божай і сваёй мізэрнасці. І я ведаю, што толькі дзякуючы таму, што мяне падтрымліваў Бог, я змагла гэта ўсё перажыць. Я ведала, што Гасподзь сумуе разам са

Р. С. У Янкі было негенытычнае захворванне – сіндром Патау, адзін выпадак на чатырнаццаць тысяч. І я дзялюся гэтай гісторыяй толькі дзя таго, каб тыя, хто зараз патрабуе сведчання, пачулі, што Гасподзь блізка.

мною, я гэта адчувала.

У гэтыя дні мне часта трапляліся адны і тыя ж радкі з псалма: “З уснаў дзяцей і немаўлятак Ты зладзіў хвалу, дзеля ворагаў Тваіх, каб знямоўіць мсціўцу і ворага. Калі я гляджу на нябёсы Твае – твор Тваіх рук, на месяц і зоркі, якія Ты паставіў, дык што ёсць чалавек, якога Ты памятаеш, і сын чалавечы, якога наведваеш Ты?”

Мы пахрысцілі Янку на пяты дзень. Пасля гэтага яму стала лепш, і адна з доктараў нават казала, што бачыць падобныя змены ў такой хворобе ўпершыню. Але ў адзін з вечароў Паша патэлефанаваў і сказаў, што Янку зноў стала горш і што дактары сказалі развітвацца. Я не магла гаварыць ад слёз. Калі прасіла ў радзільні загадчыцу выпусціць мяне развітацца з сынамі, пісала на паперы. Баялася напужаць мужа і баялася, што мяне нікуды не выпусцяць, напілася вальяр’янкі. Доўга блукала па паверхх радзільні – шукала выхад, ніхто не верыў, што жанчына пасрод ночы можа з радзільні кудысьці выйсці.

Калі я першы раз убачыла сыночка, то зразумела, што якім бы хворым Янка ні быў, якія б цяжасці нас наперадзе ні чакалі, ён – дар Божы. Дзеці – гэта дар Божы. Янка быў увесь светлы, быццам залаты, і калі б не ўсе трубікі і іголки, можна было б падумаць, што ён проста спіць. Мы сталі з Пашам, любаваліся ім і ціха маліліся. Я не плакала.

Янка пражыў восем дзён. У апошні дзень мы з Пашам таксама былі ў яго, на вуліцы было пахмурна і халодна. Мы не ведалі, што бачым Янчку жывым апошні раз. Мы зноў маліліся і разам з нашай малітвай на небе праяснілася і з’явілася сонца – было ўражанне, што чым мацней мы молімся, тым святлей становіцца. Калі мы вярнуліся ў шпіталь вечарам, нам казалі, што Янка памёр.

Я першы раз так блізка бачыла смерць – яна стала для мяне бліжэй, але бліжэй стала таксама і неба. А смерць нішто ў параўнанні з небам.

Янку хавалі 23 снежня, і дзень быў сонечным, неба было блакітнае, а калі ехалі на могілкі, на небе з’явілася вясёлка. Я першы раз бачыла на небе вясёлку зімой.

Зразумець, чаму менавіта табе дадзены гэты досвед, няпроста. Прайшло два гады без Янкі, я патрошку зачэваюа, дзеля чаго ўсё так, але застаецца шмат рэчаў, якія я не зразумею ніколі, ніколі і не забуду ніколі. Многія з успамінаў прычыняюць мяне болям. Але зараз, калі пішу, узгадваю, стараюся адчуць усё зноў – я ўсміхаюся.

Гэта гісторыя мусіла быць цёмнай, але Гасподзь усё ўмее перамяніць на святло. Янка стаўся нашай надзеяй, ён сам быў тым пудам, якога мы так прасілі.

Зараз я ўжо ведаю, што ў жыцці можа быць па-рознаму, але я ведаю таксама, Хто заўсёды будзе побач. “Няхай не суньяваецца сэрца вашае; веруйце ў Бога і ў Мяне веруйце” (Яна 14:1).

Вольга СЕВЯРЯНЕЦ.

(Крыніца info)

БОЛЬШАЯ
ПОЛИТИКАКогда пройдет
саммит
27 стран
Евросоюза?

Новый саммит Евросоюза без участия Великобритании намечен на 3 февраля 2017 года в Валетте.

Предполагается, что одним из главных вопросов будет ситуация с Brexit (выходом Великобритании из состава ЕС).

Напомним, что на референдуме по членству в ЕС за выход страны из Евросоюза (Brexit) проголосовали 51,9% британцев.

ЭВРИКА!

Землетрясения
доказали
жизнь
на Марсе

Шотландские ученые выяснили, что при небольших землетрясениях на Марсе выделяется водород, который может являться источником энергии для примитивных форм жизни. Об этом говорится в статье, опубликованной в научном журнале *Astrobiology*.

К такому выводу исследователи пришли, изучая горные разломы на Внешних Гебридских островах – архипелаге в Атлантическом океане у берегов Шотландии. В частности, им удалось доказать, что вблизи разломов вырабатывается достаточно водорода для поддержания жизни.

Кроме того, исследователи детально проанализировали химический состав жидкостей, которые появляются в Земле около тектонических разломов, где отмечалась сейсмическая активность.

Ученые заявляют, что обнаруженные ими модели актуальны и для Красной планеты, где также происходят землетрясения. Потенциальные микроорганизмы вполне смогли бы выжить благодаря выделяемой водородом энергии. Тем не менее их выводы необходимо проверить на Марсе экспериментально.

РЕФОРМА

Зачем пенсия
работающим?

Министерство финансов России предлагает отказаться от выплаты пенсий работающим пенсионерам, чей доход превышает 500.000 рублей, или в менее «жестком» варианте – тем, кто получает больше 1 млн рублей.

РАСКЛАДЫ

Маргарита АКУЛИЧ,
кандидат экономических наук, доцент

Хочешь мира –
готовься к войне

Сегодня, как известно, наблюдается жесткое противостояние России и НАТО. В связи с этим Россия расширяет свои западные, приближенные к Беларуси региональные военные группировки. Поэтому Беларуси как военному союзнику Москвы грозит вероятность, что при усугублении остроты конфликта между Россией и Западом она окажется в самом эпицентре их противостояния.

Министерством обороны России вопрос концентрации ее войск (ударных сил – танковых и мотострелковых – и войск, призванных вести наступательные операции) непосредственно возле Беларуси либо не комментируется, либо объясняется необходимостью принятия превентивных мер в отношении соседствующей с Беларусью Украины.

В условиях обострения упомянутого конфликта сосредоточение российских войск представляется логичным и обеспечивает интересы России. В то же время для Беларуси оно весьма опасно (как, впрочем, и для Украины). Ведь Россия, похоже, нацелена на длительное и горячее противостояние.

Обратим внимание, что Россия не намерена строго придерживаться принципа невмешательства во внутренние дела постсоветских стран и не особо уважает их независимость. По этой причине страны бывшего СССР должны усвоить уроки Грузии и Украины, чтобы не стать очередной мишенью России. Причем нужно помнить, что РФ со времен Советского Союза нацелена на ведение войн на территории других государств. Белорусский регион сегодня для нее довольно удобен с точки зрения его непосредственного прилегания к странам, входящим в НАТО, и к Украине.

Если рассматривать военную доктрину России, то в соответствии с ней необходим учет главной внешней угрозы – продвижения НАТО на восток. Однако, согласно белорусской доктрине, на-

более важным является аспект выстраивания диалога с НАТО на условиях равноправия. Минск вроде как не хочет вовлекаться в конфронтацию России с НАТО. Но тем не менее имеет место усиление российской группы войск рядом с Беларусью, что можно рассматривать как вступление России и Запада в новую фазу холодной войны, когда НАТО ввиду особенностей (мягко говоря) российской внешней политики будет ориентироваться на укрепление своих позиций, а Россия – демонстрировать готовность противостояния этому.

С другой стороны, НАТО, скорее всего, не уступит России Украину. Данная организация взяла курс на жесткое противостояние России и отступать, похоже, не собирается, о чем говорит хотя бы принятие Конгрессом США закона о помощи Украине и санкциях против России.

В этих непростых условиях Беларуси необходимо выбрать правильный путь, чтобы защитить свои национальные интересы, чтобы не стать жертвой упомянутого противостояния, принимая во внимание все возможные его последствия.

Рассмотрим три пути, по одному из которых может пойти Беларусь.

Первый путь – путь нейтральный. Белорусское руководство пытается убедить весь мир, что Беларусь стремится держаться на расстоянии от обеих сторон, между которыми наблюдается жесткое противостояние (НАТО и России), и не давая возможности этим сторонам втягивать ее в серьезный конфликт, который может перерасти в войну. Но этому руководству надо помнить, что оно уже содействовало

России в укреплении ее «оборонспособности».

Да, Беларусь отказалась от размещения у себя российской авиабазы. Однако она помогла России укрепиться в военной области. Это не сбросишь со счетов. И вряд ли это забудет НАТО, от которого Беларусь «защищала» Россию в обмен на преференции со стороны последней.

С другой стороны, в условиях ужесточения противостояния с НАТО России, скорее всего, не устроит нейтральная позиция Беларуси. В этом случае, если Беларусь не станет добровольно ее открывшимся помощником, Россия может принудить ее стать таковой путем аннексии.

Второй путь – быть в данном противостоянии на стороне России. Но стоит ли? Представляется, что Беларусь это и невыгодно, и опасно.

Невыгодно потому, что Россия уже не хочет экономически вестеронные поддерживать свою экономику. Если Беларусь будет приобретать у России нефть и газ по рыночным ценам, если Россия будет продолжать «отфудбливать» белорусскую продукцию, зачем Синоевкой поддерживать Россию в военном плане?

Опасно потому, что России, мне кажется, нельзя считать другом. Чтобы это понять, нужно, пожалуй, хорошенько разобраться в том, как и почему Россия, скажем так, негуманно поступила с Украиной и Грузией. Уроки Украины и Грузии обязательно должны быть взяты на вооружение.

И прежде всего потому, что опыт говорит: если России нужны чужие территории, она способна не особо считаться с нормами международного права. Россия утверждает обратное, но ее точка зрения опровергается многими странами. Россия вполне, я думаю, может захотеть аннексировать Беларусь, руководствуясь не объективными обстоятельствами, а используя только ей одной кажущиеся справедливыми поводы.

Опасно еще и потому, что, выступая на стороне России,

Беларусь в случае «разгрячения» холодной войны окажется под огнем НАТО. Может, случайно (если НАТО в «случайной» войне придется одолевать Россию на территории Беларуси), а может, не случайно (если Беларусь, помогающую воевать России, поддерживающую ее далеко не только морально, НАТО будет считать своим врагом).

Можно дружить с Россией, сотрудничая в том числе в военной сфере в спокойное мирное время. Но при ужесточающемся противостоянии России и НАТО это небезопасно. Война между НАТО и Россией вполне может начаться, а любая война не терпит расплывчатого военного планирования и таких формулировок, как «мы воздержались от заявления». Ведь НАТО прекрасно известно, что на территории РФ имеются российские военные объекты – в Ганцевичах (радиолокационная станция, являющаяся частью системы предупреждения о ракетном нападении и компонентом космических войск России) и в Вилейке (пункт, который призван обеспечивать связь с атомными стратегическими подводными лодками РФ). Поэтому при таком противостоянии НАТО может начать рассматривать Беларусь как территорию, враждебную Западу, и как своего потенциального врага, своего противника и будет поступать с ней как с врагом.

При этом вовсе не факт, что Россия в данных условиях станет считать Беларусь другом, которого стоит беречь и лелеять, а тем более помогать гуманитарно.

Третий путь – путь сближения Беларуси с НАТО. При сближении РФ с НАТО она может рассчитывать на поддержку этой организации в противостоянии с Россией, если последняя захочет аннексировать Беларусь. Скажем, из-за сближения ее с НАТО, или из-за волнений в стане народа, недовольного, к примеру, ухудшением своего благосостояния, качества жизни, или из-за того, что многие белорусы говорят на русском языке, или по иным причинам.

Польша готова поддержать Беларусь в данном вопросе, поскольку, являясь членом НАТО и находясь рядом с Беларусью, она хотела бы видеть ее как собственного сторонника, а не как сторонника своего потенциального злейшего врага, коим является Россия.

Но будет ли эта поддержка достаточной, чтобы Беларусь не понесла потери, подобные потерям Украины? Представляется вероятным, что НАТО при соответствующих обстоятельствах будет больше поддерживать Беларусь в сравнении с тем, как оно поддерживало Украину. Ведь Беларусь граничит с рядом входящих в НАТО стран. Это Литва, Польша и Латвия. Она также граничит с потенциальным ее членом – Украиной. Причем данная организация сегодня крайне заинтересована в победе Украины над Россией.

Россия, возможно, захочет аннексировать Беларусь, стремящаяся к сближению с НАТО. Но, по моему мнению, страх у Беларуси быть аннексированной именно по этой причине не должен превалировать над страхом быть аннексированной по каким-то другим причинам. В то же время именно по этой причине Россия, возможно, захочет аннексировать Беларусь скорее. Но, может, и не захочет, поскольку уже прилично обескровлена войнами.

Итак, представляется, что положение Беларуси на сегодняшний день далеко от завидного. И для нее наиболее важной сейчас является задача, состоящая в определении, какое же все-таки принять решение, какой выбрать путь. Задача очень сложная и ответственная. Но ее нужно решать достаточно оперативно, принимая во внимание, что обычно наиболее верный путь – это придерживаться направления сближения с более сильной стороной. И не надеяться, что нейтральный путь возможен. И не думать, что война обойдет стороной. Обойдет – прекрасно. Но если хочешь мира – готовься к войне, в том числе с помощью выбора правильного пути.

МАРШРУТЫ

В воздухе – 8 минут

Австрийская авиакомпания People's Viennaline анонсировала открытие самого короткого в мире международного рейса. Перевозчик организует полет из Швейцарии в Германию длительностью восемь минут.

People's Viennaline планирует доставлять пассажиров из швейцарского аэропорта Санкт-Галлен – Альтенрайн в воздушную гавань немецкого города Фридрихсхафен.

Данное направление откроется 2 ноября.

Протяженность маршрута – около 21 километра. Рейсы будут выполняться дважды в день. Стоимость билета – 40 евро туда и обратно.

Авиакомпания People's Viennaline основана в 2010 году. Она базируется в аэропорту Санкт-Галлен – Альтенрайн и выполняет в основном чартерные рейсы в Хорватию, Италию и Испанию.

IX НОРАВЫ

Праг пісьменніка прадалі
за 45 тысяч долараў

Частку праху вядомага амерыканскага пісьменніка Трумэна Капотэ прадалі на аукцыёне ў Лос-Анджэлесе.

Арганізатарам таргоў стаў аўкцыённы дом Julien's Auctions, які атрымаў скрынку з прахам пісьменніка ад яго сяброўкі Джаан Карсан, якая памерла ў мінулым годзе, паведамляе Bi-Bi-Ci.

«У аўкцыёне бралі ўдзел людзі з Расіі, Германіі, Кітая, Паўднёвай Амерыкі і адсюль, з ЗША», – распавёў прадстаўнік аўкцыёну, адмовіўшыся назваць імя пакупніка.

Паводле яго слоў, на момант смерці пісьменніка

ў 1984 годзе ва ўзросце 59 гадоў яго прах мог каштаваць 6 тысяч долараў. Продаж за 45 тысяч долараў ён лічыць велімі выгадным.

Сярод найбольш вядомых твораў Капотэ – навапа «Снядак у Ціфні» і дакументальны раман «Цынічнае забойства».

Гэты фотаздымак Трумэна Капотэ зроблены ў 1966 годзе.

НУ І НУ!

Швейцарцы дазволілі
спецслужбам чытаць пошту
і праслухоўваць тэлефоны

Днямі ў Швейцарыі адбыўся рэфэрэндум аб пашырэнні паўнамоцтваў служб разведкі. Большасць грамадзян краіны дэля чыталі дазволілі спецслужбам чытаць пошту і праслухоўваць тэлефоны. За такое рашэнне прагаласавалі больш як 65% удзельнікаў рэфэрэндуму.

Супраць большых паўнамоцтваў спецслужбаў агітавалі сацыял-дэмакраты і Партыя «зялёных». Апаненты закона лічаць, што ёсць пагроза татальнага сачэння пад нагодай забеспячэння бяспекі і грамадскага парадку. Абаронцы новага закона на чале з урадам кажуць, што спецслужбам варта даць большы магчымасці для барацьбы з тэрарызмам.

Новы закон аб Службе разведкі Канфедэрацыі дазваляе спецслужбам сачыць за паштовай карэспандэнцыяй, праслухоўваць тэлефоны, весці назіранне або відэазапіс на прыватнай тэрыторыі – як у Швейцарыі, так і за межой.

Дарчы, на рэфэрэндуме швейцарцы абмяркоўвалі яшчэ дзве прапановы і прагаласавалі супраць іх. Не прайшла ініцыятыва павысіць пенсіі (супраць выказаліся 59,4%), а таксама прапанова перайсці да 2050 года да «зялёнай эканомікі», заснаванай на рэсурасберажэнні (супраць прагаласавалі 63,4%).

ЧУЛІ?

У Эстоніі не абралі прэзідэнта

У ходзе выбараў, якія адбыліся на мінулых выхадных, абодва кандыдаты, што прайшлі ў другі тур, не набралі неабходную большасць галасоў, паведамляе dw.com.

Былы прэм'ер-міністр і камісар Еўракамісіі па транспарце Сійм Калас з кіруючай Партыі рэформаў набраў 138 галасоў членаў калегіі выбаршчыкаў. Яго сапернік,

беспартыйны экс-канцлер юстыцыі Алар Йылкс – 134 галасы. 57 бюлетэнаў былі зладзены незалежнымі, а яшчэ тры былі прызнаны неспраўдлівымі.

Абодва кандыдаты заявілі, што не будуць удзельнічаць у наступных выбарах прэзідэнта. Калас, у прыватнасці, адзначыў, што ў краіне пануе «канстытуцыйны крызіс», і заклікаў да рэформаў выбарчай сістэмы.

ПАМЯТЬ

Любимый пасынок советской эпохи

Дмитрий Шостакович... Можно ли его понять, объять и описать? Запад в свое время впал чуть ли не в депрессию, не поверив, что возможен такой композитор в такой стране, как Советский Союз. Но теперь мир отмечает все даты, касающиеся его биографии. 25 сентября исполнилось 110 лет со дня рождения гениального композитора. И два главных концерта в его честь состоялись у него на родине, в Санкт-Петербурге, и на родине его предков – в деревне Шеметово Мядельского района Беларуси. Так без тени иронии считает Аркадий Володось, организатор музыкального мероприятия в маленькой белорусской деревушке. Так, к слову, считает и вдова композитора Ирина Антонова, с которой господин Володось состоит в переписке (она живет под Петербургом, в Павловске) и которая со словами благодар-

ности обратилась к нему в день концерта.

Но и правда: привезти в глухое местечко, где даже нет Дома культуры, профессиональных музыкантов из Минска, которые на высоком уровне исполнили бы Шостаковича, – это надо быть большим оптимистом. Но Аркадий Володось как раз обладает этим, несомненно, лучшим человеческим качеством. Он, родившийся под Слонимом, получивший образование в белорусской консерватории, сделавший карьеру оперного солиста сначала в Мариинском театре, а затем в Европе, уже давно эмигрант, живущий теперь в Версале под Парижем. Но, возможно, именно удаленность от родных мест дает ему возможность брать за многие культурные проекты без усталости и пессимизма.

Идею проведения концерта на родине прадеда

Шостаковича Володось, по его словам, вынашивал несколько лет – в Париже он является президентом французской ассоциации «Обмен: Франция-Беларусь». В прошлом году

Аркадий Володось специально ездил в Мядельский район, побывав в Шеметово, в том числе в костеле Девы Марии Неустанной Помощи, где, собственно, в прошедшее вос-

кресенье и состоялся концерт. Произведения Шостаковича исполняли студенты и преподаватели Белорусской государственной академии музыки. Конечно, маленький зал дере-

венского костела не вместил всех желающих, ведь немало публики пришло в Шеметово даже из Столицы.

Виктория ДРОЗД.
Фото БЕЛТА

Спецвыпуск

Скажам НЕ смяротнаму пакаранню!

5 кастрычніка ў Беларусі распачынаецца традыцыйны Тыздзень супраць смяротнага пакарання, мерапрыемствы якога будуць праходзіць пад слоганам “Смяротнае пакарэнне – незваротнае”.

За права на жыццё!

Сусветны дзень барацьбы супраць смяротнага пакарання адзначаецца 10 кастрычніка. Ён заснаваны Сусветнай кааліцыяй супраць смяротнага пакарання – аб’яднаннем прафсаюзаў, мясцовых і рэгіянальных органаў улады, юрыдычных асацыяцый, а таксама праваабарончых арганізацый з мэтай паўсюднай забароны гэтага віду пакарання. Прыхільнікі руху выступаюць супраць смяротнага пакарання ва ўсіх выпадках без выключэння, незалежна ад характару злачынства, характарыстык злачынцы і спосабу, якім дзяржава пазбаўляе жыцця асуджанага. Смяротнае пакарэнне парушае права на жыццё, абвешчанае ў Сусветнай дэкларацыі правоў чалавека.

Фестываль “Рок за жыццё”, прымеркаваны да Сусветнага дня барацьбы супраць смяротнага пакарання, пройдзе ў Мінску 8 кастрычніка. На сцэну клуба Re:Public выйдучь беларускія гурты “Дай дарогі!”, Relikt, “Мутнаевока”, :B:N, Sciana і “Глушч”, каб падтрымаць увядзенне мараторыя на вышэйшую меру пакарання ў Беларусі.

ДОСВЕД

Апошняе смяротнае пакарэнне ў Італіі адбылося 5 сакавіка 1947 года

У гэтай краіне адзначана значнае зніжэнне колькасці наўмысных забойстваў. Італія таксама ратыфікавала Пратакол №13 Еўрапейскай канвенцыі аб абароне правоў чалавека і асноўных свабод у кастрычніку 2007 года.

Андрэй ПАЛУДА: “Адной рукой дзяржава налівае чарку, а другой націскае на спускавы кручок”

Пра апошнія смяротныя прысуды ў Беларусі, Папу Рымскага і вышэйшую меру пакарання, чалавечую нянавісць і людскі гуманізм карэспандэнту “Народнай Волі” распавядае каардынатар кампаніі “Праваабаронцы супраць смяротнага пакарання”.

– На сённяшні дзень у Беларусі чатыры чалавекі, што называецца, знаходзяцца ў “калідорах смерці”, – распавядае наш суразмоўца. – 3 іх тры чалавекі: Генадзь Якавіцкі, Сяргей Хмялеўскі і Іван Кулеш – гэта людзі, якія ўжо прайшлі ўсе магчымыя этапы абскарджвання на нацыянальным узроўні. Кулеш наогул нават адмовіўся звяртацца з прашэннем аб памілаванні да кіраўніка краіны і ў Камітэт па правах чалавека ААН, палічмышы, што гэта не дасць ніякага плёну, а вось Якавіцкі і Хмялеўскі з нашай дапамогай накіравалі звароты ў ААН, і яны там ужо, наколькі мне вядома, зарэгістраваны. У сваю чаргу Камітэт па правах чалавека ААН звярнуўся да беларускіх улад з тым, каб тыя не прыводзілі ў выкананне смяротныя прысуды, паколькі яны яшчэ будуць разглядацца ў Арганізацыі Аб’яднаных Нацый.

– Хто чацвёрты чалавек з так званага “калідора смерці”?

– 19 мая гэтага года 33-гадовай Сяргей Вострыкаў быў асуджаны Гомельскім абласным судом да смяротнага пакарання, і гэта быў ужо трэці смяротны прысуд у краіне ў гэтым годзе. Ён быў асуджаны за два асобныя выпадкі з’вязавання і забойства і прызнаны вінаватым у забойстве дзюво свайх жанчын-калег. Зараз яго справа знаходзіцца на стадыі апеляцыйнага абскарджвання, і суд заплававаны на 4 кастрычніка – акурат напярэдадні Тыздзя супраць смяротнага пакарання, які мы традыцыйна праводзім з 5 па 10 кастрычніка.

Трэба адзначыць, што калі гэтыя людзі пакуль чакваюць канчатковага вырашэння свайго лёсу ў камерах смертнай, то ў гэтым годзе ў Беларусі быў і адзін смяротны прысуд, які прыведзены ў выкананне, – у адносінах да жыхара Рэчыцы Сяргея Іванова. Пры гэтым яго зварот у Камітэт па правах чалавека таксама быў зарэгістраваны, але Беларусь праігнаравала міжнародныя дамоўленасці. І, трэба заўважыць, гэта робіцца не ў першы раз.

– Наколькі вядома, Іванова расстралялі амаль адразу пасля таго, як у Мінску прайшла Міжнародная канферэнцыя па пытанні смяротнага пакарання...

– Форум прайшоў у сакавіку, ён быў арганізаваны

Міністэрствам замежных спраў Беларусі і Прадстаўніцтвам ААН у нашай краіне. Дарэчы, мне і праваабаронцу Валентіну Стэфановічу як прадстаўнікам кампаніі “Праваабаронцы супраць смяротнага пакарання” на канферэнцыю не далі запрашэнне. Маўляў, наша арганізацыя не зарэгістравана. Але сутнасць не ў гэтым. Было цікава паназіраць збоку, як улада паводзіць сябе ў гэтым пытанні. Да канферэнцыі павінны былі прайсці апеляцыйныя разгляды спраў Якавіцкага і Хмялеўскага, але раптам іх чамусьці перанеслі. Напэўна, каб не псаваць настрой еўрапейскім чыноўнікам, якія з’ехалі ў Мінск, каб абмеркаваць праблему смяротнага пакарання. Тыя прыхэлі, нешта абмеркавалі, штосьці адзіна аднаму паабічалі і раз’ехаліся. А праблема засталася на старым месцы. Канферэнцыя прайшла ў сакавіку, а праз два месяцы расстралялі Іванова. Таму я не казаў бы, што тут нейкім чынам сітуацыя паліпшаецца. Праўда, было невялікае зацішша ў плане вынясення смяротных прысудаў, і нават еўрапейскія чыноўнікі ў гутарках казалі пра відавочны прагрэс. Але зацішша як пачалося, гэтак жа і скончылася. І “відавочны прагрэс” – расстрэл Іванова.

Да слова, на гэтую восень такіх спраў, па якіх могуць быць вынесены смяротныя прысуды, дастаткова шмат, таму яшчэ да заканчэння гэтага года могуць з’явіцца новыя асуджаныя да вышэйшай меры.

– Калі глядзець на дынаміку вынясення смяротных прысудаў, ці моцна яна змяняецца ў апошнія гады?

– Моцна не змяняецца. У сярэднім у год выносіцца 2–4 такія прысуды. Праўда, калі ўважліва прааналізаваць сітуацыю, то можна заўважыць, што беларуская ўлада прытрымліваецца дэвізу “за стабільнасць” ва ўсім. Нават у такіх найгоршых момантах, як

пазбаўленне чалавека жыцця. Бо ёсць справы, па якіх чалавека відавочна павінны асудзіць да вышэйшай меры пакарання, але гэтага не адбываецца. А затым выносяць смяротны прысуд па такой справе, што толькі дзіву даешся. Такое ўражанне, што ў Беларусі на алтар пастаянна павінны прыносіць ахвяру, каб тэма смяротнага пакарання ў краіне была пастаянна на слыху.

– Зараз паляпшаюцца адносіны паміж Захадам і Беларуссю, на афіцыйным узроўні праходзяць перамоўныя паміж беларускімі і еўрапейскімі чыноўнікамі. Ці стаіць сёння на парадку дня падчас гэтых перамоў пытанне аб увядзенні мараторыя на смяротнае пакарэнне ў Беларусі?

– Наколькі мне вядома, тэма, як кажуць, падтрымліваецца, але, на жаль, гэта не галоўнае пытанне, якое хвалюе тых жа еўрапейцаў. Калі ў беларускіх турмах заставаліся палітвязні з гучнымі прозвішчамі, вырашэнне гэтай праблемы было для Еўропы справай прынцыпу. А зараз праваабаронцы прызналі, што ў Беларусі ёсць два палітвязні, але еўрачыноўнікі пра іх асабліва і не ўспамінаюць. І не надта хочучы, каб тут некага яшчэ прызнавалі палітвязнямі, бо тады прывядзецца зноў нешта патрабаваць, а стасункі з афіцыйным Мінскам ужо палепшыліся. Тое самае тычыцца і смяротнага пакарання. У дачыненні да беларускіх чыноўнікаў Захад зняў санкцыі, пасля гэтага ў Беларусі былі вынесены новыя смяротныя прысуды. Міжнародная супольнасць крыху паабуралася, размовамі і абурэннямі ўсё і скончылася.

– Што можа рэальна падштурхнуць беларускія ўлады да адмены смяротнага пакарання альбо увядзення мараторыя на яго?

– Я лічу, што тут усё залежыць ад палітычнай волі кіраўніка краіны, бо дастаткова аднаго яго подпісу,

каб пытанне было вырашана. Не так даўно Аляксандр Лукашэнка быў з візітам у Ватыкан, у адным інтэр’ю затым ён сказаў, што знайшоў вельмі шмат агульных поглядаў з Папам Рымскім. І ўсе мы, напэўна, ведаем пра пазіцыю Ватыкана адносна гвалтоўнага пазбаўлення чалавека жыцця. Палітыка каталіцкай царквы тут дастаткова канкрэтная – яна катэгарычна супраць смяротнага пакарання. Зараз ходзяць чуткі, што ў бліжэйшай будучыні Папа Рымскі можа наведаць і Беларусь, таму менавіта гэты візіт можа стаць сур’ёзным штуршком для прыняцця ўладай рашэння аб увядзенні мараторыя на смяротнае пакарэнне.

Тут у мяне больш спадзяванняў, чым на еўрапейскіх палітыкаў, якія доўгі час вядуць перамовы, а яны ні да чаго не прыводзяць.

– Беларускія чыноўнікі нярэдка спасылаюцца на тое, што ў некаторых штатах ЗША таксама існуе смяротнае пакарэнне...

– Там зусім іншыя працэдуры. Я асабіста знаёмы з чалавекам, які 27 гадоў прасядзеў у чаканні смяротнага прысуду, але экспертыза ДНК паказала, што чалавек не вінаваты. Выдалі кампенсацыю. У Беларусі 27 гадоў ніхто не прасядзеў бы, расстралялі б ужо праз год – і канцы ў вяду.

Дарэчы, у гэтым годзе ў нас у межах “Тыздзя супраць смяротнага пакарання” заплававана шмат мерапрыемстваў, якія будуць праходзіць пад лозунгам “Смяротнае пакарэнне – незваротнае”. А мы ж гэта праходзілі даўным-даўно. Людзей расстралявалі, а затым аказвалася, што яны былі невінаватыя. Чалавека пасмяротна рэабілітавалі, але ад гэтага яму лягчэй? Расстралялі – і думаюць, што вырашылі праблему.

А нехта думае пра

сваякоў ахвяр? Забойцу пусцілі кулю ў патыліцу, а хто пасля гэтага працуе з маці забітай дзяўчыны, якая сядзіць і начаі плача? Хаця яна публічна патрабавала вышэйшай меры пакарання для забойцы. І дзяржава зрабіла тое, што яна прасіла. Вы прасілі – мы забілі. А далей – не наша справа, няма ніякай псіхалагічнай падтрымкі.

– На ваш погляд, чаму ўлады так учаліліся ў гэты расстрэльны артыкул? Беларусь жа апошняя краіна ў Еўропе, дзе застаецца гэтая норма...

– Найперш хацелася б адзначыць, што смяротнае пакарэнне не з’яўляецца стрымліваючым фактарам значнасцяў. Пра гэта кажуць юрысты, крыміналісты, а вось да палітыкаў тое чамусьці не даходзіць. Магчыма, такім чынам хочучы падтрымліваць у грамадстве нейкі ўзровень страху. І, як мне падаецца, гэтае пытанне ўсё-такі з’яўляецца прадметам гандлю.

Таварам, які можна абмяняць на нейкія прэферэнцыі з боку Захаду. Калі ў нас палітвязняў мяняюць на крэдыты, то чаму б не пагадзяцца і тут? Бо я проста ўпэўнены: калі б улады сваім палітычным рашэннем увялі мараторый на смяротнае пакарэнне, то народ прыняў бы гэта абсалютна спакойна.

– Думаеце, беларусы не жадаюць крывавай помсты?

– Смяротнае пакарэнне знаходзіцца ў эмацыянальнай плоскасці, і я не выдае дакладна казаць, колькі працэнтаў людзей – за смяротнае пакарэнне, а колькі – супраць. Але пасля рэферэндуму, на якім беларусы падтрымалі вышэйшую меру пакарання, прайшло 20 гадоў. Вырасла новае пакаленне. І ўвогуле, такія пытанні не варта выносіць на рэферэндум, бо сёння пад нейкімі ўражаннямі чалавек можа сказаць “за”, а заўтра – “супраць”. Людзі, якія ва ўладзе, павінны браць на сябе адказнасць нават за непалапулярныя рашэнні. Праводзяць жа дэвальвацыі, прымаюць законы аб фармадах і не баяцца згубіць рэйтынг. Улады робяць тое, што выгадна на адпаведную часіну. Пад гэта і “падкручваюць” меркаванне людзей.

Дарэчы, у сваёй большасці ўсе тыя забойцы, якіх асуджаюць да вышэйшай меры, здзяйсняюць злачынствы п’янымі. Вось праблема! Няхай бы дзяржава лепш з алкагалізмам змагалася. Але ж не, дбае пра тое, каб вінна-гарэлачныя прадпрыемствы не згубілі пакупніка, папаўнялі бюджэт. А затым – цяжкія злачынствы. Вось і атрымліваецца: адной рукой дзяржава налівае чарку, а другой – націскае спускавы кручок.

Алесь СВЯТЛАНЧ.

Беларусь – адзіная краіна ў Еўропе і на постсавецкай прасторы, у якой выконваюцца смяротныя прысуды. Выконваюцца яны праз стрэл у патыліцу.

Афіцыйнай інфармацыі пра колькасць расстраляных за часы незалежнасці Беларусі ў адкрытым доступе няма. Паводле падлікаў праваабаронцаў, гэта каля 400 чалавек.

Дзень і час выканання прысуду не паведамляюцца. Асабістыя рэчы, а таксама цела расстралянага для пахавання не выдаецца, месца пахавання не ўказваецца.

Паводле наяўнай інфармацыі, усяго толькі адзін асуджаны да смяротнага пакарання быў памілаваны прэзідэнтам. Расстрэл быў заменены на пажыццёвае зняволенне.

У сакавіку 2012 года на фоне прывядзення ў выкананне смяротнага прысуду па справе аб выбуху ў мінскім метро пры апытаннях НІСЭПД (зарэгістраванага ў Вільнюсе) было зафіксавана, што 49,7% рэспандэнтаў выступаюць за адмену смяротнага пакарання.

У 2016 годзе тры чалавекі ўжо асуджаны да смяротнага пакарання, адзін чалавек расстраляны.

Наблізім час, калі ні ў кога нават не ўзнікне думкі забіць чалавека

Вось што думаюць пра смяротнае пакарэнне вядомыя ў Беларусі людзі

Святлана АЛЕКСІЕВІЧ, пісьменніца, лаўрэат Нобелеўскай прэміі па літаратуры:

– На працягу 30 гадоў я пішу сваю “чырвоную хроніку”, так я называю свой цыкл кніг. Я вельмі шмат пішу пра вайну. І сама была ў Афганістане і бачыла, як забіваюць людзей, як забіраюць чалавечае жыццё... Я заўсёды дума-ла, як людзі жывуць адзін на адзін з той думкай, што яны могуць забіць іншага чалавека, зрабіць справу Бога. Ні ў кога з нас няма на гэта права. Гэта старое вырашэнне чалавечых праблем: забіць іншага, таму што ён з табой не згодны, таму што ён не такі, як ты, або ён здзейсніў штосьці страшнае. Я думаю, што наш свет так і застаецца светам людзей, якія забіваюць да сябе падобных. Я, вядома, далучаюся да тых, хто хоча наблізіць іншы час, калі ў іншага чалавека нават не ўзнікне думкі забіць іншага чалавека. Як сёння ў нас не ўзнікае думкі з’есці іншага чалавека, бо людзства ж знікла з чалавечага жыцця.

Алесь БІЛЯЦКІ, праваабаронца:

– Смяротнае пакарэнне як мера стрымання росту злачыннасці і колькасці цяжкіх злачынстваў, на маю думку, з’яўляецца неэфектыўным. Бо, што тычыцца псіхалогіі забойцы падчас здзяйснення гэтага злачынства, гэтыя людзі ніколі не думаюць пра тое, што іх можа чакаць затрыманне і пазнейшыя наступствы. Яны жывуць сённяшнім днём. Яны жывуць адной хвілінай. І прадухіліць гэтыя злачынствы можна комплексам іншых мер, але само смяротнае пакарэнне, як правіла, не выконвае ролі пэўнага бар’ера перад навілічэннем колькасці цяжкіх злачынстваў. (Працяг на 6-й стар.)

СУМНЫЯ ЛІЧБЫ...

“Міжнародная амністыя” апублікавала агляд па смяротным пакаранні ва ўсім свеце за мінулы год.

2015 год быў адзначаны рэзкім павелічэннем колькасці асоб, пакараных смерцю: прынамсі 1634 – гэта самы высокі паказчык, зафіксаваны Amnesty International з 1989 года», – гаворыцца ў дакладзе, які апублікаваны на сайце арганізацыі.

«Краіны выкарыстоўвалі розныя метады: павешанне, расстрэл, смяротныя ін'екцыі, адсячэнне галавы. Яны рабілі гэта з абыхавай дакладнасцю, у выніку чаго колькасць пакаранняў смерцю вырасла больш як у два разы ў параўнанні з 2014 годам. Амаль 90% з іх адбы-

лося ўсяго ў трох краінах: Іране, Пакістане і Саудаўскай Аравіі. Аднак гэтыя лічбы не ўлічваюць Кітай, дзе статыстыка пакаранняў застаецца дзяржаўнай таямніцай. Нягледзячы на тое, што ў гэтым годзе быў азмочаны ўспёхам пакаранняў смерцю, існавалі і пэўныя праблемы надзеі. Чатыры краіны назаўжды выкраслілі смяротнае пакаранне са свайго заканадаўства, больш за палову ўсіх краін свету адвянуліся ад гэтага жорсткага, бесчалавечнага і зневажальнага для годнасці абыходжання», – піша Amnesty International.

3 ПІСТОРЫ

Павярнуцца да гуманізму

У свой час міністр унутраных спраў Беларусі **Юрый ЗАХАРАНКА**, які да гэтага часу лічыцца бясследна зніклым, казаў пра неабходнасць адмены смяротнага пакарання:

“Я ўпэўнены, што нам неабходна ліквідаваць інстытут пазбаўлення чалавека жыцця. Смяротная кара не ў стане спыніць злачыннасць. Заходнія псіхіятры-крывіністы,

якія вывучалі гэтае пытанне, прыйшлі да высновы, што ніводзін з асуджаных перад забойствам не думаў пра магчымасць расплаты смяротнай карай. Пасля адмены вышэйшай меры ў краіне не расце колькасць цяжкіх злачынстваў. Здавалася б, танней расстраляць чалавека ды захаваць. Але такім чынам грамадства запэвае сябе. Нам неабходна павярнуцца да гуманізму і чалавечнасці”.

Наблізім час, калі ні ў кога нават не узнікне думкі забіць чалавека

Вось што думаюць пра смяротнае пакаранне вядомыя ў Беларусі людзі (Пачатак на 5-й стар.)

Мечыслаў ГРЫБ, былы старшыня Вярхоўнага Савета Беларусі, генерал-маёр міліцыі:

– Я 36 гадоў адпрацаваў у органах унутраных спраў. Быў на розных пасадах. І адна з іх – начальнік упраўлення ўнутраных спраў Віцебскага аблвыканкама. Мне давялося працаваць там у самы складаны час, калі мяняў Міхасевіч здзяйсняў свае злачынствы на тэрыторыі Віцебскай вобласці. У ходзе расследавання гэтай справы высветлілі, што за злачынствы, якія Міхасевіч здзейсніў за 15 гадоў, незаконна былі асуджаны на доўгія тэрміны зняволення 13 чалавек, а адзін з іх, Цярэня, быў расстраляны па прысудзе Віцебскага абласнога суда. Чалавека расстралялі нізашто. І калі раней я неж не задумваўся аб смяротнай кары, якая была ў нас на тэрыторыі Савецкага Саюза, то пасля гэтых судовых памылак, якія мне давялося бачыць на свае вочы, прыйшоў да высновы, што гэта няправільна. Не павінен ніхто пазбаўляць чалавека жыцця.

Лявон ВОЛЬСКІ, музыкант:

– Я абсалютна катэгарычна выступаю супраць смяротнага пакарання ў Беларусі і наогул у свеце. Нават смешна казаць, што гэта нецывілізавана. Папросту гэта ўжо не вандалізм, хутчэй, нейкія дагістарычныя часы... Нічога мы не зменім, калі заб'ём чалавека, які здзейсніў злачынства, нават вельмі і вельмі страшнае злачынства. Паверце мне, нічога гэта не зменіць. Апроч таго, гэта будзе нараджаць усё новую і новую крыважэрнасць. На маю думку, супраць адмены смяротнай кары могуць быць людзі, якія пераследуюць нейкія палітычныя мэты, альбо тыя людзі, якія па натуре сваёй вельмі крыважэрныя і не вельмі добрыя.

Уладзімір АРЛОЎ, пісьменнік:

– Я адназначна за адмену смяротнага пакарання. Можна сказаць, з такіх агульнагуманістычных меркаванняў. На маю пазіцыю паўплывала тое, што я вырас у сям'і юрыста. Тата быў пракурорам у Полацку. І ён нярэдка дома выказваў сваё меркаванне наконт жорсткіх прысудаў. Калі чалавеку выносяць смяротны прысуд, то ён губляе матчынасць, калі ён невінаваты, дачакацца справядлівасці. Шмат хто з Беларусі памятае “віцебскую справу”. Па гэтай справе былі асуджаны невінаваты, адзін чалавек – да смяротнага пакарання. Многія абвінавачаныя па гэтай справе доўгі час утрымліваліся за кратамі, пакуль сапраўдны забойца не быў знойдзены. Так, брат нашых знаёмых вярнуўся з турмы хворы, зламаны фізічна і маральна. Праз год пасля вызвалення ён памёр...

Нааўнаць смяротнага пакарання прыводзіць да таго, што жыццё нярэдка пазбаўляецца невінаватых людзей. Нядобрасумленнае следства можа свахаць канцы ў ваду. У адвакатаў ёсць шанцы давесці справу і даказаць, што чалавек невінаваты, калі чалавек жывы. Я за адмену смяротнага пакарання, як гэта зроблена ў больш цывілізаваным свеце. Я думаю, што Беларусь непазбежна прыйдзе да гэтага, прыйдзе да адмены смяротнага пакарання.

ІЗ ПЕРВЫХ УСТ

Любовь КОВАЛЕВА:

«Иногда мне кажется, что к высшей мере наказания суд приговорил не только сына, но и меня»

Корреспондент «Народной Воли» побеседовал с матерью осужденного и расстрелянного за соучастие в теракте в Минском метро Владислава Ковалева. Любовь Ивановна до сих пор уверена, что ее сын ни в чем не виноват...

ІЗ ДОСЬЕ

11 апреля 2011 года в 17.56 на станции метро «Октябрьская» в Минске прогремел взрыв. В результате трагедии погибли 15 человек и около 400 получили ранения.

По факту взрыва было возбуждено дело по части 3 статьи 289 Уголовного кодекса (терроризм). В ночь с 12 на 13 апреля были задержаны подозреваемые: Дмитрий Коновалов и Владислав Ковалев, токарь и электрик.

13 апреля президент Александр Лукашенко заявил о раскрытии теракта. Задержанные Коновалов и Ковалев дали признательные показания. Им было предъявлено обвинение не только в совершении теракта в 2011 году, но также по взрыву на День Независимости в Минске в 2008 году, взрывам в Витебске в 2005-м и ранним эпизодам 2000–2004 годов.

Коновалова и Ковалева признали виновными в совершении теракта и приговорили к смертной казни. В марте 2012 года их расстреляли.

– Любовь Ивановна, в этом году исполнилось 5 лет с момента трагедии в Минском метро...

– Трагедия – это страх, ужас, боль... Это трагедия для всех, в том числе и для меня, потому что мой сын был приговорен и расстрелян по сфабрикованному делу. На мой взгляд, обвинение строилось на домыслах и предположениях. Считаю и считаю, что понесли наказание невинные люди. И это очень страшно.

– Каким вам вспоминается Влад?

– Он всегда останется для меня молодым, красивым, умным, добрым, любящим ребенком. Таким сын всегда для матери был, есть и будет. В детстве Влад всегда отличался добротой. Они с сестрой по характеру были немного разные. Таня более подвижная, а Влад – тихоня. Дочь младше брата на два года. Позже, когда сын уже вырос, помогал мне. Мы планы строили, наделись, что учиться пойдет. Все как-то думалось о жизни...

– Вы растили детей одна?

– Одна, поэтому сложно приходилось. Зарплата была маленькая, хотя я старалась работать, чтобы дети ни в чем не были ущемлены. Они в свою очередь затем тоже мне помогали, даже подраба-

тывать ходили. Так и жили.

– А учились дети как?

– Влад до 7-го класса вообще хорошо учился, но затем учеников разбросали по разным классам. Хотя... Как все мальчишки, и уроки где-то пропускал, и ленился немного.

– А какие увлечения у него были?

– Он очень много читал, когда купили компьютер, даже скачивал книги. Занимался музыкой, спортом увлекался. А вот драки – это было не его. Даже учителя всегда отмечали, что сын очень спокойный мальчик. На конфликты он никогда не шел, у него был большой круг друзей. И с ним всегда было интересно.

– Сын поддавался влиянию друзей или у него всегда было свое мнение?

– У Влада было свое мнение, и даже мне он иногда говорил: «Мама, ты не права». Выслушает, но останется при своей точке зрения... Хотя я понимаю подтекст вашего вопроса о друзьях. Вы имеете в виду Дмитрия Коновалова? Но я уверена, что Дима тоже ни в чем не виноват. Если вы следили за процессом и читали надзорную жалобу, то могли увидеть множество несоответствий в деле. Десятки вопросов до сих пор остались без ответов. А что касается

дружбы Влада и Димы... Они просто общались, дома наши рядом. Жили в одном дворе. Кажется, Дима год учился с сыном в одном классе. У нас не такой большой район, все друг друга знают.

– Пробовали ответить для себя на вопрос: «Почему все так получилось именно с моим сыном?»

– Там все так запутано и туманно... Особенно если обращаться к судебным заседаниям, когда шли разбирательства. Многие же улики, которые могли прояснить ситуацию, не были приняты к сведению судом. Было много ходатайств, которые отклонялись судом, но которые могли пролить свет на это страшное дело. Но виновными оказались Дмитрий Коновалов и Владислав Ковалев. Случайность, стечение обстоятельств... Я не знаю, как это можно назвать.

– Можно было бы избежать всего этого?

– Можно, если бы у следствия было желание во всем разобраться. Ведь на чапах весов были жизнь и смерть людей. Но, видимо, никому это не было нужно. И суд прошел так, как прошел.

– 11 апреля 2011 года. Вы помните, как узнали о взрыве в столичном метро?

– По телевизору вечером услышала. Сразу испугалась, потому что знала, что Влад

ездит в метро, делает пересадку на «Октябрьской», где и произошел взрыв. В тот день сыну дозвониться не могла. На следующий он сам набрал меня: «Мама, со мной все хорошо. Я в метро не был». А уже ночью ко мне в Витебске пришли с обыском. Перевернули все, забирали то, что посчитали нужным. Болтики, гвоздики, корочки... Если честно, даже не предполагала, с чем это было связано. Попыталась хоть что-то узнать у соседки, которая была понятыми, те отвечали загадочно. Мол, Влад оказался не в то время не в том месте. А 13 апреля по телевизору объявили, что задержаны подозреваемые в подготовке теракта. Я связала все события в одно целое... Это был шок! И страх...

– Как после этого к вам относились соседи, коллеги по работе? Не изменилось их отношение?

– Все со мной и общались, и помогали... Отпускали с работы, потому что все то время, пока шло следствие и суд, я жила в Минске.

– С момента задержания до расстрела Влада прошел год. Можно представить, что пришлось пережить матери за это время...

– Я до сих пор переживаю, это не передать словами. Старалась быть с сыном до последнего, боролась за него

до последнего...

– Во время свиданий Влад говорил вам, что он не виноват?

– А вы думаете, в изоляторе можно о чем-то говорить? За нами постоянно сидели люди и контролировали весь разговор. Контролеры, начальник СИЗО КГБ... У сына за спиной, у меня... Бумагу подписывали, о чем можно говорить, а о чем нельзя. Но я и без признаний Влада понимала, что он невиновен.

– Что вам хотелось сказать сыну за те короткие минуты свиданий?

– Что я его люблю, что верю в него... (Плачет.) Что я надеюсь на лучшее.

– Сын надеялся на помилование?

– Есть ведь такое выражение: надежда умирает последней. И я надеялась до последнего.

– После расстрела сына вы сказали: до теракта в метро я не знала, что в Беларуси существует смертная казнь.

– Это правда, я узнала об этом только тогда, когда беда пришла в наш дом. Узнала, что Беларусь – единственная страна в Европе, где применяется высшая мера наказания. Я писала жалобу в Комитет ООН по правам человека, в которой указала нарушения

Уголовно-процессуального кодекса во время проведения следствия и суда. Но Влад не дожидаясь того дня, когда комитет принял решение. Видимо, кто-то очень торопился расстрелять сына, чтобы все закончилось пораньше. Но Комитет ООН все равно рассмотрел жалобу и принял решение, в котором по сути реабилитировал сына. Потому что, как я уже говорила, было очень много нарушений при проведении следствия и суда.

– Слышала, что некоторые родные погибших в теракте поддерживали вас... Что-то хотели бы им сказать?

– Правда, я даже в зале суда чувствовала со стороны многих пострадавших поддержку. Думаю, и Влад это чувствовал и видел.

– Бывший спортсмен Василий Каптюх, чей сын погиб во время трагедии в метро, сказал, что он «никогда не был сторонником смертной казни»...

– Разве суд сегодня может на сто процентов утверждать, что именно этот человек виновен и именно его нужно расстрелять? Не может, потому что уже были случаи, которые подтверждают правильность моих слов. Помните «витебское дело», когда под давлением следствия человек признался в преступлениях и его поставили к стенке? А затем нашли настоящего преступника. Чем те судьи отличались от убийцы? Ничем, они такие же. И сегодня мы видим, как в Беларуси под пытками фабрикуются многие уголовные дела. Но цена ошибки слишком высока.

...Знаете, иногда мне кажется, что к высшей мере наказания суд приговорил не только сына, но и меня. Смерть не приносит облегчения ни тем, кто пострадал, ни близким приговоренного.

Александр НИКОНОВ.

ФОТАФАКТ

«Патрабуем адмены смяротнага пакарання цяпер...»

Не так даўно ў нарэжскім Осла прайшоў чарговы Сусветны кангрэс супраць смяротнага пакарання, які завяршыўся ішэццем у цэнтры горада.

Удзел у мерапрыемстве ўзялі больш за паўтары тысячы чалавек з усяго свету: палітыкі, грамадскія актывісты, праваабаронцы, юрысты, сваякі асуджаных на смерць, а таксама тыя, хто быў прыгавораны да выключнай меры, але пазней памілаваны або рэабілітаваны.

Беларусь, як вядома, з'яўляецца адзінай еўрапейскай краінай, якая да гэтага часу прымяняе смяротнае пакаранне. Паводле сцвярджэння беларускіх улад, краіна павольна рухаецца ў напрамку адмены смяротнага пакарання, але гэты працэс з'яўляецца «доўгім і

складаным».

Як можа міжнародная супольнасць, і перадусім Еўрапейскі Саюз, дапамагчы працэсу адмены смяротнага пакарання ў Беларусі? Пра гэта і ішла гаворка падчас дыскусіі з удзелам прадстаўнікоў беларускай дэлегацыі, у складзе якой былі праваабаронцы **Валянцін Стэфановіч** і **Андрэй Палуца**, **Любоў Кавалёва** – маці расстралянага **Уладзіслава Кавалёва**. А журналіст і літаратар **Паліна Сцепаценка** прэзентавала англамоўную версію дакументальнай кнігі «Смяротнае пакаранне ў Беларусі».

Завяршыўшы Кангрэс маршам, які прайшоў пад лозунгам «Патрабуем адмены смяротнага пакарання цяпер».

Міхась ЗАБЛОЦКІ.

ФАКТЫЧНА...

Усяго – 120

У мінулым годзе чатыры краіны – Фіджы, Мадагаскар, Рэспубліка Конга і Сурынам – адмянілі смяротнае пакаранне за ўсе злачынствы. Усяго такім чынам паступілі 120 краін свету.

Замены смяротных прысудаў альбо памілаванні былі зафіксаваны ў 2015 годзе ў 34 краінах. Поўнаасцягнуты апраўданы як мінімум 51 асуджаны да смерці.

Цікава...

Рымскі Калізей бачыў больш крываваых распраў і парушэнняў правоў чалавека, чым большасць краін на працягу ўсёй гісторыі. Сёння Калізей, як правіла, ноччу падсвечваецца белым святлом. Але, калі дзесяці ў свеце адмяняюць смяротны прысуд, ён падсвечваецца залатым святлом на працягу двух дзён.

ПЕРСОНА

МЕЛИТИНА

25 вопросов прославленной гимнастке
о большой боли и о настоящей любви

Это было неожиданным открытием: всеильная, страстная, яркая, безумно красивая на ковре во время соревнований Мелитина Станюта в ежесдневной жизни сосредоточенный, сдержанный и, показалось даже, затаенный человек. Гимнастике отдаются все краски, все эмоции. Нет, красота, конечно, остается, но даже глаза, невероятно красивые глаза Станюты после тренировок притушены, как свет за занавеской.

Договаривались о встрече долго. До Рио? Нельзя тратить на слова перед Олимпийскими играми, и к телефону однажды вместо Мелитины подошел ее отец: «Она вам обязательно перезвонит». Ну какие обиды... После Рио? Да, мечталось встретить белорусскую грацию с победными фанфарами... Но после ошибки в упражнении с булавами, которая стоила Станюте призового места, после огчания, даже какого-то мгновенного страха, которые пронесли тогда, как сухой ветер, по лицу гимнастки и были, конечно же, зафиксированы телекамерами мира, не хотелось сразу ставить человека под микрофон: «А расскажите...» Это граничило с бестактностью. Надо было подождать, пока у человека хоть чуть-чуть затянута острая рана.

1 – Вы создаете впечатление очень сдержанного человека. Это от природы? Или от усталости, которая иногда проглядывается на вашем лице?

– Внутренне я очень чувствительна, хотя внешне особо ничего не покажу. Но в последнее время есть и усталость: нет сил радоваться... 20 лет в спорте – это очень много, я с каждым годом – а теперь даже с каждым днем! – понимаю, как спорт выедаст эмоции. Все отдано художественной гимнастике. После тренировки многие говорят: ты холодная, у тебя маска на лице...

2 – Какая черта собственного характера вам нравится?

– Целеустремленность, сумасшедшая амбициозность – доказать, сделать. Я знаю, что сильная, и всегда буду бороться. Если я чего-то захочу, пройду все невзгоды.

3 – А необдуманные поступки? Разве их не хочется совершить?

– Хочется. Иногда я авантюрная...

4 – Да? Можете даже пропустить тренировку?

– Ни в коем случае. Тренировка – это железное правило, это работа. Камни с неба, а я иду на тренировку. Так мне говорила мой первый тренер Светлана Васильевна Бурдзевицкая. Я авантюрная в другом: всегда открыта к начинаниям, готова поехать в неизвестность, даже попробовать что-то новое из еды – здесь я первая.

5 – А выйти из-под повиновения тренера?

– Есть правило: тренер всегда прав. Если не прав, смотри пункт первый. Но с годами действительно лучше самого себя тебя никто не чувствует, у нас ведь все на микромышцах. Признаю, у меня упертый, сложный характер, и, если я что-то в голову вошла, меня очень сложно переубедить. Но наш главный тренер Ирина Юрьевна Лепарская очень сильная женщина. И я терплю. Спорт научил меня терпеть. Терплю очень долго. Это накаливается... Но потом как взорвется!

6 – Вы всегда тренируетесь под руководством Лепарской или уже, как мастер, можете делать это самостоятельно?

– Тренер необходим всегда. Во-первых, он лучше видит со стороны. Во-вторых, нужна его поддержка. Знаете, бывает, уже не хватает слов, чтобы заставить себя снова подняться и идти в спортзал на тренировку. Все болит, усталость дикая... Сам себя не заставишь. А тренер – сильная мотивация.

7 – Спортивная среда довольно грубая, так?

– Очень грубая и жесткая среда. Мы – амазонки, спартанцы. Большой спорт – это всегда через боль, через усталость. Через не могу, а иногда уже и через не хочу. Если б не спорт, мой характер, конечно, был бы иным, ведь с 7 лет я проводила больше времени в спортзале, чем дома.

8 – Привыкание к нагрузкам – это что-то наркотическое?

– Возможно. И надо вовремя слезать с этих наркотиков.

9 – В одном из интервью вы говорили, что всегда жестоко себя критикуете. Это что, самоежество?

– В юношеском возрасте, в 14–15 лет (я тогда тренировалась у заслуженного тренера Ларисы Лукьяненко), это было точно самоежество. Сейчас оно переросло в перфекционизм.

10 – За что вы, собственно, любите спорт – жизнь, полную ограничений? Такие травмы... Такие обиды...

– Это настоящая любовь. Главная задача первого тренера не только научить азам, но и влюбить ребенка в спорт. У моего первого тренера Светланы Бурдзевицкой это получилось. Она внушила мне, что я могу быть лучшей. Я влюбилась в гимнастику. К счастью, гимнастика ответила мне взаимностью. Но путь мой был тернистый – травмы, травмы... Самая тяжелая в 2010 году. Большинство не верило, что я восстановлюсь после операции. Даже мама говорила: «Может быть, все!» Но у меня была такая вера в себя! Я твердила про себя: «Я же еще ничего не сделала!»

11 – Не боитесь, что травмы аукнутся с возрастом?

– Что ж, такова цена большого спорта. Я сейчас была в

отпуске, и у меня каждый день болела стопа... И сейчас болит. Меня это очень настораживает. В основном у гимнасток слабое место – спина. Но вот у меня стопы: они ломаются, не выдерживают нагрузки. Это все усталостное... Когда я восстановилась после травмы, то, мне кажется, стала даже взрослее. Мой следующий этап взросления – 2012 год, Олимпийские игры в Лондоне. И вот я вернулась из Рио, и я опять другой человек. Собственно, любой олимпиец скажет, что после Игр – первых, пятых, шестых – ты меняешься. Стресс, нагрузка не проходит бесследно. Мой путь к Рио был тяжелым: я очень много тренировалась.

12 – Вы очень страдали после выступления в Рио?

– Да, мне было очень плохо... И очень хорошо было! Много эмоций. Сейчас ощущение, что это было очень давно. Я уже обросла броней... Она у меня теперь ужасно толстая.

13 – А что помогло?

– Я не люблю плакать, не люблю никому жаловаться. У меня идет внутренний разговор – сама с собой. Мне не хочется даже об этом говорить, эта рана еще все-таки болит. Столько вложено... Я не могу сказать, что выступление на Олимпийских играх в Рио – это провал. Нет, я сделала все! Все, что могла. Я была полностью готова, я столько отдавала на тренировках, так собралась... И вдруг ошибка...

ДОСЬЕ
«НАРОДНОЙ
ВОЛИ»

Мелитина Станюта – лидер белорусской сборной по художественной гимнастике, одна из лучших гимнасток мира, заслуженный мастер спорта Республики Беларусь. Родилась в Минске в 1993 году в семье журналистов – Дмитрия и Инги Станюта. Внучка известного белорусского литературоведа Александра Станюты. Правнучка народной артистки Беларуси Стефании Станюты. Начала заниматься гимнастикой в 3 года. Многократный призер чемпионатов мира и Европы. На Олимпийских играх в Рио-де-Жанейро квалифицировалась в финал многоборья с четвертым результатом. Выступив в финале, заняла итоговое пятое место.

14 – Злодейский случай?

– У меня в гимнастике всегда было все очень непростое, легко ничего не давалось. Я очень надеюсь, что, когда спортивная карьера закончится, судьба вернет мне долги, расплатится со мной. Потому что пройти через новые тернии к новым звездам... Не знаю, выдержу ли. Но, может быть, и выдержу. Мне, рожденной в понедельник, наверное, на роду написано работать и работать.

15 – Это ваша последняя Олимпиада?

– Думаю, что да. Через 4 года мне будет 26. Это много. Надо вовремя заканчивать. Я посчитала: у меня 14 медалей с чемпионатов мира, 14 – с чемпионатов Европы. И плюс остро встает вопрос здоровья.

16 – Какие заработки у гимнасток?

– Поверьте, художественная гимнастика – это не хоккей, не теннис. У меня есть президентская стипендия, которая назначается за прошедшие результаты. В этом году я получила за бронзу прошлого чемпионата мира. Если не показываешь результат, получаешь просто зарплату.

17 – Но квартиру вы смогли себе купить?

– Я ее строила много лет. Спасибо родителям, которые меня надумили на это. Я копила деньги на квартиру с первых своих зарплат. Мама всегда говорила: «Не надейся ни на кого, на ни что». Влезла в строительство пять лет назад на стадии проекта. Слава богу, не обманули, не кинули.

18 – Вы знакомы с Ириной Виннер?

– Мы друг друга знаем. – Мне кажется, именно она решает на больших соревнованиях, какой результат будет у спортсменок. – Многие так думают. Потому что гимнастика – ни для кого не секрет – это субъективный вид спорта.

19 – Провокационный вопрос: вы готовы к тому, что, когда уйдете из спорта, располнеете?

– Захочется же есть – свобода! Как правило, все поправляется. Потом наедаются и худеют. Но я умею себя держать. И генетика хорошая. Плюс у меня большая мотивация – столько узких красивых платящих... Вообще, вопрос веса в гимнастике всегда очень острый. Перед Олимпийскими играми нас взвешивали четыре раза в день. Такой стресс... А до лет 14 мне всегда говорили: толстая, коротконогая, такая-сякая... Было больно слышать это. Но я

выросла и сейчас выгляжу лучше. А раньше была фигура не супер.

20 – Вы часто звоните-пишете домой из поездок?

– Пишу короткими сообщениями: прилетела, встретили, выступила. Я – такая. Мама привыкла. А если я много пишу, значит, что-то не то.

21 – А вот меня знаете, что еще интересует: где вы шьете костюмы?

– В Минске костюмы для нашей сборной шьют только две женщины – Ольга Лашнец и Кристина Котишевская. Это кропотливая, сложная, ручная работа. Перед ответственными стартами нам дают деньги на один купальник. Но, поймите, купальник стоит от полутора тысяч долларов, он ведь расшивается кристаллами Сваровски. Такие суммы гимнасткам никогда не выделяют, мы платим за купальники сами. Тем более что костюмов в год надо сшить 4–5 штук, а дают только на один. Потом купальники, конечно, продаешь – а что их, солить? Вполнены нашим девочками, кому подойдет, или в Италию. В Италии очень популярна художественная гимнастика, а хороших швей немного. В общем, костюмы белорусок там очень ценятся. А некоторые девочки еще хотят именно «от Станюты».

22 – Во сколько лет вы хотели бы создать семью?

– Не знаю... Но родить, наверное, надо бы до 30. Гимнастика очень взрослит, но я пока не готова заботиться о ком-то другом. Грубо говоря, я даже не знаю, как заплатить за квартиру, – только если по интернету. И как приготовить еду, тоже не знаю. Я пока не хозяйка, потому что нет времени. Надо еще пожить для себя: поспать вволю без режима. Пока я очень ценю свою свободу. Подруги удивляются: «Как ты можешь ездить в отпуск одна? Тебе не скучно?» А мне не скучно! Я беру с собой свободу действий. Не поставив будильник – вот счастье. Не надо становиться на весы – здорово! Я очень ценю эти маленькие радости.

23 – А детей, как вы думаете, у вас сколько будет?

– Наверное, один в семье – маловато. Я смотрю на родителей – им не хватает моего присутствия. Я быстро выросла, плюс постоянные разъезды. Хорошо бы сразу двойню родить – мальчика и девочку. Была бы счастливая.

24 – Вы закончили Университет физической культуры. К спортсменам вашего уровня там, наверное, относятся снисходительно?

– Все очень по-разному. Некоторые наоборот: ах, ты звезда? На предмете «История физической культуры» мне даже ввелили «двойку», и я его пересдавала. Я, конечно, очень переживала. Я всегда волновалась перед экзаменами, правда.

25 – Как вы думаете, вам достаточно этого образования для будущей жизни без спорта?

– Я еще не знаю, чем буду заниматься в дальнейшем. Может, еще и на очном отделении в вузе поучусь. Я, например, очень люблю языки. Я ведь не знаю, что такое студенческая жизнь, я училась на заочном и, когда приходила на редкие для заочников лекции, получала наслаждение. Елена МОЛОЧКО.

МАЗАЙКА

«Крумкачы»
паляцелі ўніз

Адбыліся матчы 23-га тура чэмпіянату краіны па футболе ў вышэйшай лізе.

Вось вынікі матчаў: «Случц» – «Граніт» (Мікашэвічы) – 0:1, «Іслач» (Мінскі раён) – «Нёман» (Гродна) – 0:0, «Тарпеда-БелАЗ» (Жодзіна) – «Мінск» – 0:0, БАТЭ (Барысаў) – «Нафтан» (Наваполацк) –

4:1, «Шахцёр» (Салігорск) – «Віцебск» – 1:0, «Дынама» (Мінск) – «Крумкачы» (Мінск) – 2:0.

Адзначым, што ў апошніх сямі турах «Крумкачы» не атрымалі ніводнай перамогі. Двойчы каманда згуляла ўнічыю і пяць разоў прайграла.

Турнірнае становішча

Каманды	Г	В	Н	П	М	А
БАТЭ	23	18	3	2	58–20	57
Шахцёр	23	12	6	5	33–16	42
Дынама (Мн)	22	10	8	4	34–22	38
Мінск	23	10	6	7	33–23	36
Іслач	23	9	7	7	27–28	34
Гарадзея	22	8	9	5	27–20	33
Тарпеда-БелАЗ	22	9	6	7	32–23	33
Дынама (Бр)	22	9	4	9	32–34	31
Віцебск	23	8	6	9	20–17	30
Крумкачы	23	8	5	10	21–28	29
Славія	22	7	6	9	25–33	27
Граніт	23	5	9	9	17–38	24
Нёман	23	5	7	11	13–29	22
Случц	23	4	9	10	17–30	21
Белшына	22	4	6	12	26–34	18
Нафтан	23	3	7	13	17–37	16

Рванула!

Беларуская тэнісістка Вера Лапко, якой 29 верасня споўніцца 18 гадоў, паднялася на 500 (!) радкоў у парным рэйтынгу ВТА.

З учарашняга дня яна займае рэкорднае для сябе 291-е месца супраць 791-га на мінулым тыдні.

Лапко разам з другой нашай суйцішніцай Вольгай Гаварцовай дайшла да фіналу турніру ў Гуанчжоу (Кітай). У

паўфінале яны выбілі з барацьбы знакамітых тэнісістак Марціну Хінгіс (Швейцарыя, 2-е месца ў парным рэйтынгу) і Алену Янкавіч (Сербія, 134-е ў парным, 39-е ў адзіночным), павадамляе БелаПАН.

У адзіночным рэйтынгу Лапко перамясцілася з 348-га на 332-е месца, што таксама з'яўляецца яе найвышэйшым дасягненнем на гэты момант.

Футбалісты зборнай
Беларусі згуляюць
з грэкамі

Таварыскі матч адбудзецца 9 лістапада ў Афінах.

У 2004 годзе зборная Грэцыі выйграла чэмпіятат Еўропы. На гэты момант яна займае 48-ы радок у рэйтынгу ФІФА, Беларусь размясцілася на 57-м месцы.

Падапечныя Аляксандра Хацкевіча восенню таксама правядуць тры адборачныя

матчы да чэмпіянату свету 2018 года. 7 кастрычніка беларусы на выездзе згуляюць з Нідэрландамі, 10 кастрычніка на «Барысаў-Арэне» – з Люксембургам, а 13 лістапада, пасля таварыскай сустрэчы ў Афінах, адбудзецца гульня на выездзе з балгарскімі футбалістамі.

Рэкламны
адзел:

narodnayav@gmail.com

тэл.:

+375 29 8 444 725,

+375 29 111 30 77,

+375 17 328-66-09

ПАМЯТНИКИ
www.yslyga.by

УСТАНОВЛЕННЯ
РЕСТАВРАЦЫ
І АДАПТАЦЫ

8 017 269 91 88
8 029 650 84 64
8 029 704 38 72
8 025 642 32 11

г. Мінск, праспект Партызанскі 14, кабінет 107

Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.

Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71.

nvonlineinfo@gmail.com

<http://www.nv-online.info>

Падпісныя індэксы:

63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

У сувязі з адсутнасцю мажымасці раздзяляць матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапоўненыя падае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазыцыя аўтараў не падлягае гаварэнню. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 01 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ПП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друку 26.09.2016 у 17.00. Афарм. 4 друк. арушч. Тираж 35 065 экз. Заказ № 3546

Заснавальнік
і галоўны рэдактар
Іосіф Паўлавіч
СЯРЭДЗІН

